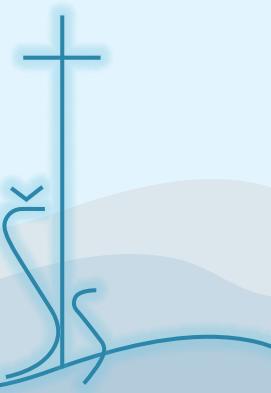

ODJECI

iz života Provincije Presvetog Srca Isusova
Školskih sestara franjevaka – Split, Lovret

ODJEĆI

iz života Provincije Presvetog Srca Isusova
Školskih sestara franjevaka – Split, Lovret

God. 2023./LIII.

Br. 1/208

Sadržaj

Riječ uredništva.....	3
Riječ provincijske predstojnice	5

IZ GENERALATA

Saziv Redovitoga vrhovnog kapitula 2023.....	6
Korizma 2023.....	8
Članice Redovitog vrhovnog kapitula 2023.....	10

IZ PROVINCIJALATA

Saziv Izvanrednoga provincijskog kapitula.....	12
Priprema za Redoviti vrhovni kapitol – revizija Konstitucija i Odredaba	13
Obavijesti	14
Jubileji redovničkog života 2023.	15
Rođendani sestara 2023.	15

ZBIVANJA I OSVRTI

Bog sam hita da nas spasi.....	16
Hodočašće povjerenja na zemlji.....	17
Slavlje Izvanrednog provincijskog kapitula.....	18
Hram – Božje prebivalište na zemlji.....	20
Radost i nada u posvećenom životu	21
Preobražavati se	22

Korizmena duhovna obnova.....	23
U ljubavi sjedinjeni.....	25

JEKA IZ AFRIKE

Slavlje doživotnih zavjeta.....	28
Dan posvećenog života u Bukavuu	28
Zašto se posvetiti Kristu.....	30
Sastanak viših redovničkih poglavara u Gomi	30
Živjeti milost Božju.....	31

USKRSNE ČESTITKE

Uskrsne čestitke	33
------------------------	----

NAŠI POKOJNICI

S. M. Teofila Mastelić.....	38
Sestre naše Družbe	40
Rodbina sestara.....	40
Zahvale.....	40

PRILOZI

Pobrini se za njega (Lk 10,35)	43
Poruke prigodom Dana posvećenoga života 2022.....	45

LIST DRUŽBE

Generalna kuća.....	53
Mariborska provincija.....	54
Splitska provincija.....	57
Misija u Demokratskoj Republici Kongu.....	59
Lemontska provincija.....	61
Mostarska provincija	64
Argentinsko-urugvajska provincija	66
Bosansko-hrvatska provincija	67
Paragvajska provincija	70
Rimska regija.....	72
Život – poslanje – svjedočenje	73
Život i poslanje Zavoda sv. Elizabete, Formosa.....	74

Riječ uredništva

O proslavi središnjeg otajstva našeg spasenja dovršavamo još jedan broj provincijskog glasila. Za nama su dani korizmenog hoda i intenzivnog uranjanja u istine vjere koja nas snagom Božje milosti preobražava i zove da bude ono što nije (Rim 4,17).

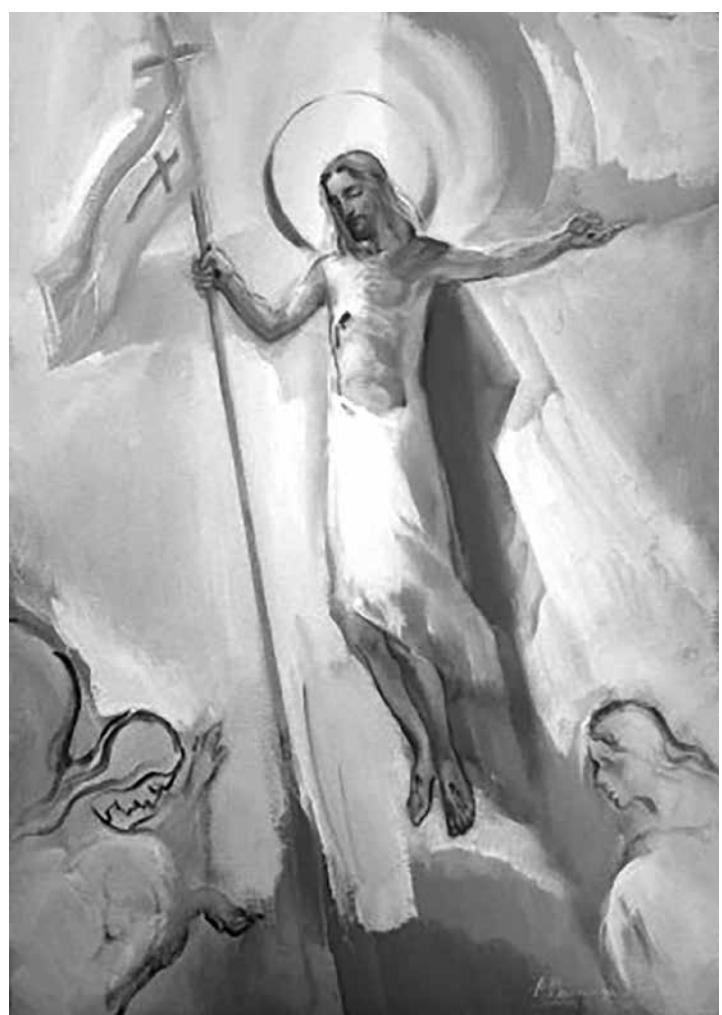
Dokumenti iz Generalata i Provincijalata, uz korizmeno okružno pismo vrhovne predstojnice, odnose se na pripremu predstojećeg Redovitog vrhovnog kapitula koji ujedinjuje našu Družbu u molitvi i *osluškivanju Duha Svetoga* kako bismo pod njegovim vodstvom i nadalje *hodile u novosti života*.

U zbivanjima donosimo osvrt na duhovne obnove, hodočašća i prigodne susrete među kojima posebno izdvajamo hodočašće u organizaciji Zadarske nadbiskupije povodom 80. obljetnice mučeničke smrti s. Agneze Petroša, sestre naše Družbe za koju je, u zajedništvu s ostalim Slugama Božjim, nastradalim *in odium fidei*, započeo proces pred Dikasterijem za kauze svetaca. Uz molitvu za žrtve ljudske mržnje prema vjeri spominjemo se i dragih pokojnika koji su blago usnuli u Gospodinu.

Listom Družbe, koji ovaj put objavljujemo s određenim vremenskim odmakom, upoznajemo se s djelovanjem naših sestara s kojima nas karizma povezuje.

Proslavljeni Krist, čije uskrsnuće slavimo, bio nam vrelo nove radosti i snage za plodonosno služenje!

sestre iz Uredništva

Riječ provincijske predstojnice

Drage sestre!

Korizma je milosno razdoblje koje podrazumijeva ozbiljnost koju smo, vjerujem, sve osjetile. U pozadini osjećaja ozbiljnosti može biti strah od novoga i nepoznatoga, strah od promjena. Nerijetko ono što ne poznajemo u nama budi nelagodu. Možda se upravo u toj nepoznanci nalazi prilika za skok u vjeri. Možemo ostati paralizirane strahom gledajući kako drugi idu dalje, dok mi ostajemo, ali možemo vjerom nadvladati tromost i pokrenuti se. Svako nas vrijeme, a osobito jaka liturgijska vremena pozivaju ponirati u vlastite dubine, učiniti iskorak kako bi, nošene milošću Božjom, željele i mogle mijenjati svoju svakodnevnicu nabolje.

Na početku korizme vjerojatno smo promišljale o načinu kako bismo je mogle što bolje posvetiti osobnom duhovnom rastu. Uobičajeno je činiti dobra djela i planirati modele odricanja. Međutim, odricanje samo po sebi nije dostatno niti dovoljno učinkovito za ono što želimo postići. A naš je cilj konačno ispunjenje, punina Božjeg blagoslova i radost koju on daje. Prepostavljam da smo se na početku korizme prisjetile proteklih godina kad smo u ovom povlaštenom vremenu htjele vlastitim

...slaveći najveće otajstvo naše vjere, učinimo sve kako bismo napravile barem mali pokret prema naprijed, malu promjenu koja će nas voditi dalje u našem duhovnom životu.

snagama nešto ostvariti, no uspjele smo tek polovično. Možda smo, premda nešto čineći, (o)stajale na mjestu; stavljajući naglasak na odricanje od nečega, nismo se usudile (po) krenuti naprijed i živjeti novu stvarnost na koju nas poziva Gospodin.

Kako se pokrenuti? Možda je na početku dovoljno samo htjeti započeti nešto novo. Pokrenuti se ponekad znači samo pogledati i željeti poći naprijed. Kretnja tijela ili duha nužno mijenja početno stanje. Taj prvi korak je i najteži jer izlazimo iz stanja na koje smo naviknule. Navika može stvoriti ugodu, a s vremenom i tromost. Zato sada, slaveći najveće otajstvo naše vjere, učinimo sve kako bismo napravile barem mali pokret prema naprijed, malu promjenu koja će nas voditi dalje u našem duhovnom životu. Aktivna introspekcija i dopuštanje da Božja milosti djeluje u našoj nutrini može nas dovesti u stanje poklonstva i malenosti pred onim koji nam može udahnuti nov duh i naše srce od kamena zamijeniti srcem od mesa (usp. Ez 36,26)

Takov poticaj duha koji preobražava srce i čini novog čovjeka želim svima nama i po nama onima koje nam je Gospodin poslao na životni put. Neka radost, nada i svjetlo Uskrsnulog osvjetjava put koji je pred nama.

Sretan i blagoslovjen Uskrs!

s. Lidija Bernardica Matijević

IZ GENERALATA

Prot. n. 346c/2022

Grottaferrata, 22. prosinca 2022.

Predmet: Saziv Redovitoga vrhovnog kapitula 2023.

Svim sestrama Družbe

Drage sestre!

Dopisom od 12. srpnja 2022., Prot. n. 301/2022, najavile smo slavlje Redovitoga vrhovnog kapitula u 2023. godini i započele proces njegove pripreme.

Sukladno čl. 110 naših Konstitucija, ovime

SAZIVAM XVI. REDOVITI VRHOVNI KAPITUL

koji će se slaviti od 2. do 26. srpnja 2023. u Asizu, u Duhovnom centru „Barbara Micarelli“ sestara Franjevki misionarki od Djeteta Isusa, Via Patrono d’Italia 5, Santa Maria degli Angeli.

Promišljanje o temi kapitula *Osluškujući Duha Svetoga hodimo zajedno u novosti života* pomoći će nam da budemo otvorene i poučljive nadahnućima Duha Svetoga, pozorne na nove putove kojima nam je zajedno ići i odvažno kročiti, oslanjajući se na sestrinsko zajedništvo.

Budući da planirani Izvanredni vrhovni kapitul u veljači 2021. godine nije održan zbog pandemije korona virusa, na ovom ćemo Kapitulu; nakon sagledavanja aktualnog stanja Družbe, razmotriti njezino ustrojstvo te učiniti neophodne izmjene u Konstitucijama i Odredbama.

U izbornom dijelu Kapitula bit će izabrana nova Vrhovna predstojnica i članice Vrhovnog vijeća koje će voditi Družbu u sljedećem šestogodištu 2023.-2029.

Vrijeme priprave i slavlja Vrhovnog kapitula je milosno vrijeme. Pozvane smo živjeti ga otvorena uma i srca kako bismo prepoznale nove izazove i na njih odgovorile obnovljenim žarom i kreativnom vjernošću karizmi Družbe. Za dobar uspjeh ovog važnog događaja za našu Družbu, preporučujemo da se u svim zajednicama svakodnevno moli molitva Serafskog Oca sv. Franje: *Svemogući, vječni, pravedni i milosrdni Bože (Pismo cijelom Redu, 50-52; FF 233)*, koju zajedno s logom Kapitula prilažemo ovom pismu.

Neka nas Gospodin prati u našem hodu prema Redovitom vrhovnom kapitulu i neka nas snaži, danas i vazda, milošću svoga Duha.

Želeći vam mir i radost, sestrinski vas pozdravljam.

s. M. Klara Šimunović, *vrhovna predstojnica*

Molitva za Redoviti vrhovni kapitol 2023.

*Svemogući, vječni, pravedni i milosrdni Bože,
daj nama bijednicima
da poradi tebe uvijek činimo
ono što znamo da ti želiš,
i da uvijek želimo što je tebi milo.
Daj da unutra očišćeni,
unutra rasvijetljeni
i Duhom Svetim raspaljeni
mognemo slijediti stope tvoga Sina,
Gospodina našega Isusa Krista,
i jedino po tvojoj milosti doći k tebi,
Svevišnji, koji u savršenu Trojstvu
i jednostavnu Jedinstvu
živiš i kraljuješ i slavan si,
Bog svemogući u sve vijeke vjekova.*

Amen.

sv. Franjo

Prot. n. 347c/2023

Korizma 2023.

Svim sestrama Družbe

Drage sestre!

Započinjemo vrijeme korizme, povlašteno vrijeme priprave za Uskrs. Zasigurno već na početku ovoga svetoga vremena svaka se od nas preispituje što joj ono u vlastitom životnom hodu predstavlja te donosi odluke čemu će se zauzetije posvetiti. I samo pripravljanje raspiri žar vjere i poslanja, potakne dobru volju i želju za duhovnim rastom i spremnost na *novi život u Kristu* koji zahtjeva *svlačenje staroga čovjeka* s njegovim djelima i *oblačenje novoga*, koji se obnavlja za spoznanje po slici svoga Stvoritelja (usp. Kol 3,1-16).

U nekim našim zajednicama još uvijek se stavlja naglasak na ono što bismo u korizmi trebale činiti, na umnažanje pobožnih vježbi te na prigodne aktivnosti u korist potrebitih. No, korizmu bismo prvotno trebale živjeti kao darovano, milosno vrijeme u kojem smo pozvane predati se Bogu da nas prožima svojom ljubavlju i otkupiteljskom snagom preobražava naše življenje. Naš korizmeni hod i put obraćenja trebao bi se događati u otvorenosti srca obnoviteljskom djelovanju Duha Božjega. To će naš korizmeni hod učiniti plodnim i vjerodostojnjim u patničkom svijetu koji nas okružuje.

Želju za temeljitim obraćenjem u nama će osobito poticati svakodnevno slušanje i razmatranje riječi Božje. U korizmi smo pozvane Božju riječ *gorljivije slušati* (usp. SC 109) kako nam u pamet dozivlje psalmist: *O, da danas glas mu poslušate, ne budite srca tvrda!* (Ps 95,7-8). Tijekom korizme podastire nam se obilan stol Božje riječi. Ali, u užurbanosti svakodnevnih obveza i mnoštvu riječi i sadržaja u kojima se raspršujemo, nije uvijek lako *ostajati* uz riječ Božju, posvećivati dovoljno vremena prebiranju riječi, osluškivanju njezinih poticaja i strpljivom čekanju plodova. A znamo da se riječ koja iz Božjih usta izlazi ne vraća k njemu bez ploda, nego čini ono što je on htio i obistinjuje ono zbog čega je poslana (usp. Iz 55,11). Hoće li ove korizme Božja riječ probiti našu gluhoću, prodrmati naš komoditet i potaknuti nas na promjenu, na istinsko obraćenje? Hoće li uroditи preobrazbom našega pogleda na stvarnost vlastite nutrine i na događanja u svijetu? Hoće li u našem srcu rasplamsati ljubav kojom ćemo u duhu karizme Družbe dopirati do naših bližnjih i odgovarati na izazove koji se pred nas stavljuju?

Božja riječ rađa odgovorom vjere čiji je plod novost života. Upravo je korizma vrijeme u kojemu se, u simbolici četrdesetodnevnoga hoda s Bogom, zrcale primjeri u kojima je vjera pojedinaca zajedno s Božjom milošću urodila spasenjem i novim životom.

Svjedoče nam to osobito liturgijska čitanja korizmenih nedjelja – Isusove kušnje u pustinji (Mt 4,1-11), preobraženje na gori (Mt 17,1-9), susret sa ženom Samarijankom na zdencu (Iv 4,5-42), ozdravljenje slijepca od rođenja (Iv 9,1-41), uskrišenje Lazarovo (Iv 11,1-45)...

sve do noći vazmenog bdijenja i uskrsnog jutra u kojemu nam je darovano spasenje i novi život u Bogu.

Po Uskrsnuću Isusovu i nama je darovana voda života, darovane su nam nove oči i život u izobilju. Postajemo *novi ljudi* preporođeni za životnu nadu: *Ako je tko u Kristu, nov je stvor. Staro uminu, novo, gle, nastal!* (2 Kor 5,17).

Upustimo se, drage sestre, u istinski korizmeni hod koji nas, po slušanju Božje riječi, vodi u susret Bogu i po kojemu Bog dolazi u susret nama. U tom susretu otkrit ćemo tko smo, za čim uistinu žeđamo, a naš život dobit će puninu. Poput žene Samarijanke, koja je u susretu sa živim Bogom postala posudom svježine života koju su i drugi po njezinu svjedočanstvu mogli osjetiti, *hodimo u novosti života*.

Na uskrsno jutro, preobražene, požurimo se drugima prenijeti nadu i dar spasenja!

s. M. Klara Šimunović, *vrhovna predstojnica*

Prot. n. 428/2023

Grottaferrata, 25. veljače 2023.

Predmet: Članice Redovitog vrhovnog kapitula 2023.

*Provincijskim upravama
Svim sestrama Družbe*

Drage sestre!

Sukladno člancima 114, 152 i 179 naših Konstitucija, u svim provincijama i u Rimskoj regiji u siječnju 2023. slavljeni su Izvanredni kapituli koji su, prema odredbi Vrhovne uprave od 22. prosinca 2022. (Prot. n. 367/2022), izabrali zastupnice za Redoviti vrhovni kapitol.

Vrhovna uprava je na sjednici od 23. veljače 2023., sukladno čl. 108 Konstitucija, utvrdila popis članica XVI. Redovitog vrhovnog kapitula 2023.:

Članice po službi

s. M. Klara Šimunović, vrhovna predstojnica	
s. M. Vida Tomažić, vrhovna zamjenica	
s. M. Lidija Glavaš, vrhovna savjetnica	
s. M. Gregoria Susnik, vrhovna savjetnica i ekonoma	
s. M. Jimene Alviani, vrhovna savjetnica	
s. M. Samuela Klaic, vrhovna tajnica	
s. M. Natalija Palac, prethodna vrhovna predstojnica	
s. M. Veronika Verbić	provincijska predstojnica Mariborske provincije
s. M. Lidija Bernardica Matijević	provincijska predstojnica Splitske provincije
s. M. Therese Ann Quigney	provincijska predstojnica Lemontske provincije
s. M. Franka Bagarić	provincijska predstojnica Mostarske provincije
s. M. Isabel Fernández	prov. predstojnica Argentinsko-urugvajske provincije
s. M. Željka Dramac	provincijska predstojnica Bosansko-hrvatske provincije
s. M. Margarita González Giménez	provincijska predstojnica Paragvajske provincije
s. M. Maristella Palac	regionalna predstojnica Rimske regije

Izabrane zastupnice

s. M. Martina Štemberger	Mariborska provincija
s. M. Veronika Supan	Mariborska provincija
s. M. Tina Dajčer	Mariborska provincija
s. M. Natanaela Radinović	Splitska provincija
s. M. Petra Vučemilo	Splitska provincija
s. M. Klaudija Todorić	Splitska provincija
s. M. Patricia Kolenda	Lemontska provincija
s. M. Petra Bagarić	Mostarska provincija
s. M. Andjela Pervan	Mostarska provincija
s. M. Branka Perković	Mostarska provincija
s. M. Angélica Medina	Argentinsko-urugvajska provincija
s. M. Ivanka Mihaljević	Bosansko-hrvatska provincija
s. M. Snježana Pavić	Bosansko-hrvatska provincija
s. M. Radmila Ilinović	Bosansko-hrvatska provincija
s. M. Maja Ivković	Bosansko-hrvatska provincija
s. M. Carolina Aranda Suarez	Paragvajska provincija
s. M. Ivanka Botica	Rimska regija

Neka nas Duh Sveti nadahnjuje i vodi kako bismo u otvorenosti i sestrinskoj suradnji pri-premale i slavile Redoviti vrhovni kapitul, za dobro naše Družbe.

Srdačno vas pozdravljam.

s. M. Klara Šimunović, *vrhovna predstojnica*

IZ PROVINCIJALATA

Br. 1/2023.

Split, 2. siječnja 2023.

Svim sestrama Provincije

Predmet: **Saziv Izvanrednoga provincijskog kapitula**

Drage sestre!

Na sjednici Provincijske uprave 7. srpnja 2022. godine utvrđen je popis članica Provincijskog kapitula koji je načinjen sukladno ishodu glasovanja sestara Provincije te novim zadužnjima.

Prema Pravilniku Provincijskog kapitula naše Provincije čl. 54 ovim

SAZIVAM IZVANREDNI PROVINCJSKI KAPITUL

koji ćemo slaviti u subotu, 14. siječnja 2023. godine u provincijskom središtu u Splitu. Uz izbor izaslanica za Redoviti vrhovni kapitol koji će se održati u Asizu, u srpnju 2023. godine na Kapitolu će biti predstavljen Provincijski plana za novo šestogodište.

Trenutno smo na početku jedne kalendarske godine u kojoj činimo prve korake u drugom stoljeću naše Provincije. Iza nas je proslava stote obljetnice osnutka Provincije kojom smo zaokružili naš život i djelovanje u prvih sto godina. Svaki početak nosi nesigurnost hoda zbog nepoznavanja i neizvjesnosti kojoj smo izloženi. Neka geslo proslave *Nositeljice nade u svijetu* ostane pohranjeno u nama kako bi naše djelovanje bilo na korist drugima. A nositi nadu drugima moguće je samo ako se i sami nalazimo u svjetlu nade. Zato budimo jedna drugoj oslonac koji će usmjeravati i osiguravati naš svakodnevni redovnički hod.

Mir i dobro!

s. Lidija Bernardica Matijević,
provincijska predstojnica

Br. 46/2023

Split, 10. ožujka 2023.

Svim sestrama Provincije

Predmet: Priprema za Redoviti vrhovni kapitul – revizija Konstitucija i Odredaba

Drage sestre!

Pred nama je slavlje Redovitog vrhovnog kapitula koji će se održati u srpnju 2023. godine u Asizu. Na Kapitulu će se razmotriti ustrojstvo Družbe. Kao što je napisano u Sazivu Redovitog vrhovnog kapitula 2023. (Prot. n. 346c/2022 od 22. prosinca 2022.) potrebno je učiniti neophodne izmjene u našem zakonodavstvu.

Vrhovna uprava je tijekom ovog šestogodišta radila na pitanju preustroja Družbe te pripremila prijedloge izmjena VI. poglavljia Konstitucija i Odredaba koje nosi naziv *Ustrojstvo i uprava*.

Osim neophodne revizije VI. poglavlja potrebno je pregledati i ostala poglavlja Konstitucija i Odredaba radi mogućih izmjena. Svaka od nas pozvana je dati svoj doprinos svojim konstruktivnim prijedlozima. Kako bi svaka sestra bila slobodna u izražavanju vlastitog mišljenja molimo vas da svoje osobne prijedloge za moguće izmjene Konstitucija i Odredaba anonimno dostavite u tajništvo Provincije do 15. travnja 2023. godine.

U zajedničkom hodu neka nas vodi molitva, otvorenost Duhu Svetomu te odgovornost prema zajednici i svakoj sestri.

Mir vam i dobro!

s. Lidija Bernardica Matijević,
provincijska predstojnica

Obavijesti

Napredovanje u zvanju. S. Rita Maržić, vjeroučiteljica u Poljoprivrednoj, prehrabenoj i veterinarskoj školi Stanka Ožanića u Zadru promovirana je iz zvanja mentorice u zvanje savjetnice na rok od pet godina, počevši od 8. prosinca 2022.

Diplomski ispit. Nakon položenih ispita, s. Anne Marie je 17. prosinca 2022. godine na Višoj pedagoškoj školi u Bukavuu, psihopedagoški smjer, uspješno obranila diplomski rad naslovljen *Mišljenje nastavnika u srednjim privatnim školama općine Ibanda o organiziranju rada u njihovim školama i utjecaju na uspješnost poučavanja*.

Doživotni zavjeti. Na blagdan Nevine dječice, 28. prosinca 2022. s. Antoinette Mapendo Barhafumwa, s. Pascasie Nsimire Bigabwa i s. Anny Furaha Kalumire položile su doživotne redovničke zavjete. Euharistijsko slavlje u župnoj crkvi Župe Naše Gospe od Konga u Nyantendeu predvodio je biskupski vikar, otac Floribert Bashimbe uz koncelebraciju još 27 svećenika i 2 đakona. Zavjete je primila s. Françoise Balibuno Ciza, povjerenica sestara u Misiji DR Kongo.

Blagoslov oltara u Kaštel Lukšiću. Nakon obnove samostanske kapele 12. siječnja 2023. godine u našem samostanu u Kaštel Lukšiću svečano je blagoslovljen novi oltar. Uz dopuštenje splitsko-makarskog nadbiskupa mons. Dražena Kutleše, euharistijsko slavlje i svečani obred blagoslova predvodio je župnik don Marijo Buljević.

Izvanredni provincijski kapitul održan je 14. i 15 siječnja 2023. godine u provincijskom središtu u Splitu. Na Kapitulu su za zastupnice naše Provincije na Redovitom vrhovnom kapitulu izabrane: s. Natanaela Radinović, s. M. Petra Vučemilo i s. Klaudija

Todorić. Predložene su i tri kandidatkinje za novo Vrhovno vijeće: s. M. Petra Vučemilo, s. Karolina Bašić i s. Samuela Šimunović.

Izložba slika s. Rahele Tojčić pod naslovom *Ne sanjam više* bila je postavljena u Hrvatsko-francuskoj udruzi u Splitu od 6. do 26. siječnja 2023. godine. Prva izložba s. Rahele *Lice tvoje tražim* mogla se vidjeti u prostorima Gradske knjižnice u Šibeniku od 16. do 30. kolovoza 2022. godine.

Imenovanje. Zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić danom 1. veljače 2023. godine ponovno je imenovao s. Jelenu Lončar ravnateljicom Caritasa Zagrebačke nadbiskupije, na pet godina.

Obnova zavjeta. S. Espérance Tumaini Safari obnovila je privremene redovničke zavjete 7. veljače u samostanskoj kapeli u Bukavuu - Muhungu tijekom euharistiskog slavlja koje je predvodio o. Bruno Bahizire Awezanira. Zavjete je primila povjerenica sestara u Misiji DR Kongo s. Françoise Balibuno Ciza.

Vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica u organizaciji povjerenstva za početnu formaciju redovnika i redovnica Hrvatske redovničke konferencije, održano je u Ludbregu od 23. do 25. veljače 2023. godine. Tema ovog vijećanja, pedeset i prvog u nizu, bila je *Radost i nada u posvećenom životu*. Iz naše Provincije sudjelovale su s. Ivka Piplović, odgojiteljica kandidatkinja i s. Luca Petrović, odgojiteljica sestara s privremenim zavjetima.

50. godišnjica sestrinske zajednice na Ksaveru. Proslava 50. godišnjice djelovanja sestara u samostanu na Ksaveru održat će se 23. travnja 2023. godine.

Jubileji redovničkoga života. Proslava jubileja redovničkog života održat će se na blagdan Presvetog Srca Isusova 16. lipnja 2023. godine u provincijskom središtu u

Splitu. Proslavi će prethodit duhovna pri-prava jubilantkinja u našem samostanu u Zadru od 11. do 15. lipnja.

Jubileji redovničkog života 2023.

60. obljetnicu slave sestre koje su novicijat započele 8. rujna 1963.:

- s. Jozefina Čosić
- s. Ljubomira Kustura
- s. Krescencija Domazet
- s. Aleksija Marušić (započela novicijat kod sestara Službenica milosrđa 4. rujna 1963.)

50. obljetnicu slave sestre koje su novicijat započele 24. kolovoza 1973.:

- s. Zorislava Radić
- s. Ivka Piplović
- s. Klaudija Todorić
- s. Ljiljana Todorić
- s. Vedrana Ivišić
- s. Silvana Klapež
- s. Angeza Masnić

Rođendani sestara 2023.

85 godina:

s. Rozarija Župić	29. travnja
s. Dragutina Krolo	2. lipnja
s. Ljubomira Kustura	10. srpnja
s. Ksenija Balajić	3. rujna
s. Sebastijana Stanić	11. listopada
s. Margarita Marušić	1. prosinca

s. Maristela Bašić	17. ožujka
s. Marislava Samardžić	3. svibnja
s. Mirjam Penić	22. srpnja
s. Ivka Piplović	13. rujna
s. Karmen Knezović	24. studenoga

80 godina:

s. Damjana Damjanović	8. srpnja
s. Vinka Čovo	10. studenoga
s. Judita Čovo	21. studenoga

s. Antonela Malenica	24. srpnja
s. Miranda Škopljanač M.	22. listopada

75 godina:

s. Andjela Milas	27. svibnja
s. Radoslava Bralo	25. lipnja
s. Berislava Tkalić	3. listopada
s. Terezina Bašić	14. prosinca

s. Filipa Smoljo	8. svibnja
s. Natanaela Radinović	21. svibnja
s. Immaculée M. Kashera	12. prosinca
s. Noëlla Mizinzi	25. prosinca

70 godina:

s. Zorislava Radić	7. siječnja
s. Smiljana Runje	18. siječnja
s. Željka Čeko	3. veljače

s. Edith Rhukumuze	28. siječnja
s. Marija Matanović	5. srpnja
s. Sylvine B. Kulimushi	18. kolovoza
s. Bernardine Ntamungo	20. kolovoza

ZBIVANJA I OSVRTI

Bog sam hita da nas spasi

Nakon što mi je rečeno da će biti premještena u Trpanj, ubrzo se javila pomisao: bit će to dobra prilika da povremeno imam duhovne obnove za one vjernike u župi koji za to budu zainteresirani. Ideja me veoma obradovala. Već prije s. Celestina Masnić, dugogodišnja pastoralna suradnica i voditeljica crkvenoga zbora, pozivala me da u Trpnju prigodno animiram susrete za članove crkvenoga zbora.

Kad sam se preselila u Trpanj i pomalo se snašla u, za mene novim i sasvim drugačijim okolnostima života i rada, prva duhovna obnova ostvarena je u 10. prosinca 2022. godine u popodnevним satima u prostorijama našeg prekrasnog trpanjskog samostana.

S. Celestina je potaknula članove crkvenoga zbora i druge da dođu na obnovu. Rado su dočekali tu ponudu, međutim došlo je samo šest gospođa. Drugi su bili spriječeni opravdanim razlozima. Upravo toga dana bio je i blagoslov obitelji. Ipak, posebna je draž animirati malu skupinu!

Kako je bilo vrijeme došašća, točnije uoči treće nedjelje, za razmatranje smo uzeli misna čitanja, uz moto iz odlomka proroka Izajie: *Bog sam hita da nas spasi*.

Sudionice sam uvela u način kako se obavlja Lectio divina. Objasnila im etape božanskoga čitanja, a prethodno sam naglasila važnost tištine kao preduvjeta za poniranje u Božju riječ te moguće prepreke i poteškoće na koje mogu naići. Važno je sve što se pojavi u duši, pa i nelagodne osjećaje prihvatići i predati Gospodinu. On je onaj koji sve preobražava, malo po malo kako se njemu svidi i koliko mu dopustimo. On je onaj koji dolazi u susret, dapače, *hita sam da nas spasi*, kako veli prorok Izajia. U molitvenom susretu dovoljno je biti u njegovoj prisutnosti, promišljati i premišljati njegovu riječ, spuštati je u nutrinu, osluškujući kako u njoj odjekuje, što izaziva, što nam govori, kako bismo je u životnim situacijama, potaknuti snagom Duha Svetoga, učinili *ljubavlju djelotvornom*.

Mogu potvrditi da su se sudionice dobro *snašle*, rado su govorile o svom životu i odjeku riječi Božje u njima, koliko im znači vjera naročito u životnim poteškoćama te su spontano uputile Bogu molitvu hvale, zahvale i prošnje.

Vrednujući susret izrazile su svoje zadovoljstvo, zahvalnost Bogu i sestrama za duhovnu obnovu te želju da se opet nađemo zajedno. Susret s Bogom i međusobno zajedništvo, to je ono što ih motivira za nastavak susreta.

U samostanskoj kapelici molile smo zajedno *Večernju*, a potom nastavile opušteno druženje s nama, sestrama male trpanjske zajednice.

s. Karolina Bašić

Hodočašće povjerenja na zemlji

Europski susret mladih pod nazivom *Hodočašće povjerenja na zemlji* održao se od 28. prosinca 2022. do 1. siječnja 2023. godine u Rostocku na sjeveroistoku Njemačke. Ovaj četrdeset i peti po redu Europski susret mladih nastao je na inicijativu brata Rogera iz zajednice Taizé koja okuplja katolike, protestante i pravoslavce te želi biti znak pomirenja između razdvojenih kršćana i ljudi općenito. Stoga i ovaj susret, ekumen-skog karaktera, ima za cilj zajedništvo te uvijek iznova budi želju mladih za zajedničkom molitvom i djelovanjem koje će nas ujedinjavati oko imena Gospodina Isusa Krista. Tako su i mladi iz Splitsko-makarske nadbiskupije u organizaciji Skac-a i pod duhovnim vodstvom s. Marije Matanović posli na ovo hodočašće.

Naš put prema Rostocku bio je dug a uputili smo se u jutarnjim satima na blagdan Svetog Stjepana prvomučenika. Prvo odredište bio nam je bavarski gradić Dachau, župa sv. Petra u kojoj smo imali prenoćište uz srdačan doček Nijemaca i naši dragih Hrvata koji tamo žive. Sutradan smo obišli koncentracijski logor u Dachau koji zbog svoje nemile povijesti evocira strahote zarobljenika koji su tu u vrijeme Drugog svjetskog rata mučeni i ubijeni. Takva mesta pjeteta zaista trebaju ostati podsjetnik kako se nikada ne smije zaboraviti vrijednost ljudskog života.

Nakon obilaska Dachaua uputili smo se prema Münchenu gdje smo imali priliku razgledati znamenitosti grada i prelijepе crkve.

Noćnom vožnjom smo se uputili prema našem odredištu gdje se održavao ekumen-skog susret. Tako smo u jutarnjim satima stigli na sjeveroistok Njemačke, u Rostock, najveći grad pokrajine Mecklenburg - Zapadno Pomorje te smo smješteni po obiteljima. Kako je nas Hrvata došao prilično velik broj, oko 220, bili smo smješteni i u obližnjim selima i gradovima.

Ekumenski susret pod nazivom *Hodočašće povjerenja na zemlji* okupio je oko 5000 mladih, a započeo je večernjom molitvom koja se sastojala od čitanja odlomka iz Svetog pisma, potom razmatranja. Kako to inače biva na ovim susretima pjevale su se pjesme iz Taizéa na jezicima prisutnih hodočasnika, nakon čega bi uslijedila molitva prošnje Gospodinu. Na kraju molitvenog susreta okupljenima bi se prigodnom porukom obratio brat Alois, prior zajednice Taizé. Svaki bi dan prema programu susreta započeo jutarnjom molitvom, nakon čega slijede radionice gdje se izmjenjuju iskustva o pročitanom odlomku iz Pisama ili prigodnih nagovora braće iz Taizéa. Zaista je bila obogaćujuća izmjena iskustava Hrvata, Poljaka, Čeha, Talijana i ostalih koji bi se našli u istoj skupini.

Poslijepodnevni program također se sastojao od radionica. Svaki bi dan završavao večernjom molitvom. Među svim posebnim događajima najposebniji je bio doček Nove godine, gdje smo u župama u kojima smo bili smješteni, zajedno molili do ponoći, a onda smo slavili na način da je svaka narodnost predstavila sebe kroz pjesmu, ples i igru. Bilo je zanimljivo vidjeti osmijehe na licima svih prisutnih. Ujedinjeni oko imena Isusa Krista dočekali smo Novu godinu u molitvi, zajedništvu i veselju. Tim je događajem završio ovaj ekumenski susret na kojemu smo se, premda različiti, kao braća i sestre susreli u molitvi i radosti, ujedinjeni oko našega Spasitelja Isusa koji nas sve povezuje.

Taizé kao susretište potiče nas da premostujemo razlike, gledamo što nas ujedinjuje te tako gradimo zajedništvo za budućnost. Duh Taizéa je duh prihvatanja u različitosti, duh gostoljubivosti koji se očituje u otvaranju domova mladima iz cijelog svijeta, duh jednostavnosti, duh malenosti, duh otvorenosti... Zaista je obogačujuće biti dio toga i takvoga zajedništva.

Iz Rostocka naše se putovanje nastavilo prema Berlinu gdje smo pri dolasku imali svetu misu s mladima iz Zagreba. Svetu misu je bila svojevrsna zahvala za milosti

primljene proteklih dana. U Berlinu su nas, naše mlade Hrvatice koje tamo žive, vodile na najznačajnija mjesta grada u kojemu se i danas osjeti podjela te su nam u kratkim crtama iznijele povijest Berlina. Nakon ovoga, još jednoga divnog susreta i upoznavanja, noćnom vožnjom uputili smo se kući uz stanku u Sloveniji koja će biti domaćin predstojećeg Europskog susreta mlađih.

Put kući bio je svojevrsno dirljivo svjedočanstvo mlađih koji su rado dijelili svoja taizéovska iskustva. Svatko je doživio nešto lijepo, naučio nešto korisno i upoznao mnoge drage ljude iz cijelog svijeta, što i jest cilj ovoga susreta: rasti u različitosti i težiti za jedinstvom. Uz iskustvo zajedničke molitve, ili upravo njezinim tragom, pozvani smo krenuti putem zajedničkog života kao braća i sestre na zemlji, težiti za vidljivim jedinstvom kršćanstva i pomoći tkati njegove spone. Mi smo tomu težili na ovomu ekumenskomu susretu. Neka nas Duh Sveti i nadalje na tom putu vodi.

Obogaćena novim iskustvom zahvalna sam Bogu za ovo providnosno hodočašće, za mlađe koje sam pratila, za sve milosne susrete, za one koji su molili za nas.

s. Marija Matanović

Slavlje Izvanrednog provincijskog kapitula

Dana 14. i 15. siječnja 2023. godine u provincijskom središtu u Splitu slavljen je Izvanredni provincijski kapitol kojem je predsjedala provincijska predstojnica s. Lidija Bernardica Matijević. Kapitulu je nazočila i vrhovna predstojnica s. Klara Šimunović.

Slavlje Kapitula započelo je u 7 sati euharistijskim slavlјem u samostanskoj kapeli.

Nakon otvaranja Kapitula uslijedio je duhovni nagovor fra Šimuna Bilokapića, profesora na Katedri moralnog bogoslovљa i dekana Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Splitu koji se u svom izlaganju usredotočio na krepost istinitosti. Iskrenost se definira kao sklad misli, riječi i djela te je kao evanđeoska vrijednost preduvjet autentičnog življenja redovničkog života, temelj zdravog odnosa u zajednici. Iskrena osoba dar je zajednici i u stanju je,

svojom iskrenošću, uzdići zajednicu na višu razinu, istaknuo je fra Šimun. Posvijestio je važnost sestrinske opomene koja nam, u nastojanju da što plodonosnije živimo svoj redovnički život, pomaže u međusobnoj izgradnji.

Usljedila je pozdravna riječ provincijske predstojnice s. Lidije Bernardice Matijević. S. Lidija Bernardica je pozvala kapitularke na otvorenost i suradnju kako bismo u međusobnom zajedništvu iznalazile najprikladnije načine djelovanja na dobrobit Provincije. Posvijestila je kako *nositeljice nade* svijet nužno treba, a u kojoj mjeri ćemo to moći uistinu i biti ovisi o međusobnoj otvorenosti i otvorenosti Duhu Svetom.

Nakon provincijske predstojnice, sestrama je pozdravnu riječ uputila i vrhovna predstojnica s. Klara Šimunović. Spominjući se proslave stogodišnjice osnutka naše Provincije, naglasila je kako nam je uz zahvalnost za dar karizme Družbe i njezinu povijest nastaviti hoditi obnovljenim evanđeoskim žarom ususret novim izazovima. Pozvala nas je, da vođene franjevačkim idealnom bratstva, međusobne odnose živimo prihvaćajući jedna drugu u ljubavi, trudeći se sačuvati jedinstvo Duha, svezom mira (usp. Ef 4,2-3).

Na početku radnog dijela Kapitula provincijska predstojnica s. Lidija Bernardica Matijević izvijestila je o životu Provincije i radu Provincijske uprave za razdoblje od 26. veljače 2022. do 13. siječnja 2023. godine s osvrtom na važnije događaje i stanje u Provinciji s obzirom na početni i trajni odgoj, misijsku djelatnost u DR Kongu i Ugandi te ekonomski pitanja.

Na Kapitulu je predstavljen i prijedlog Provincijskog plana radnog naslova *Slaveći Boga – živjeti zahvalnost* za razdoblje od 2023. do 2028. godine. Iznijeti su konstruktivni prijedlozi i sugestije za doradu prijedloga Plana.

U izbornom dijelu Kapitula za zastupnice na Redovitom vrhovnom kapitulu koji će se pod gesлом *Osluškujući Duha Svetoga hodimo zajedno u novosti života* slaviti u Asizu od 2.-26. srpnja 2023. godine izabrane su: s. Natanaela Radinović, s. M. Petra Vučemilo i s. Klaudija Todorović, dok su kao kandidatkinje za Vrhovno vijeće predložene: s. M. Petra Vučemilo, s. Karolina Bašić i s. Samuela Šimunović.

Na završetku slavlja Kapitula sestrama se obratila provincijska predstojnica zahvaljujući za sudjelovanje i doprinos radu Kapitula. Isto je učinila i vrhovna predstojnica pozvavši sestre još jednom na poučljivost i dosljedno življenje Pravila.

s. Marina Fuštar, *tajnica Kapitula*

Hram – Božje prebivalište na zemlji

U Dubrovniku se zbog proslave biskupijskog zaštitnika sv. Vlaha, Dan posvećenoga života nije obilježio na Svjećnicu nego je slavlje upriličeno 28. siječnja 2023. godine, uz sudjelovanje dubrovačkog biskupa mons. Roka Glasnovića. Prisutne su bile i naše sestre iz Dubrovnika i Trpnja.

Susret je započeo u crkvi Male braće gdje smo skladnim pjevanjem i recitiranjem molili Jutarnju. Za mene je bilo iznenadnje vidjeti prostranu crkvu punu Bogu posvećenih osoba. Nakon molitve u obližnjoj dvorani Ivana Pavla II. o temi *Hram – Božje prebivalište* govorio je

umirovljeni profesor biblijskih znanosti dominikanac fr. Stipe Jurić. Kao iskusni predavač *proveo* nas je kroz Stari zavjet, odnosno kroz iskustvo pojedinaca ili Božjega naroda o Božjoj prisutnosti – edenski vrt, Jakovljeve ljestve, šator sa stankom u pustinji, Sinaj, hram na Sionu. Gdjegod je Bog posjetio ljude to je mjesto za izraelski narod postalo sveto, mjesto klanjanja Bogu, izvor snage i radosti koja dolazi od Gospodina, razlog zahvalnosti i strahopštovanja. Sve su to slike i pralikovi koji nalaze svoje ispunjenje u osobi Isusa Krista.

Krist je Riječ koja se *ušatorila* među nama, uzela ljudsko tijelo, postala istinsko Božje lice, a uzdignućem na križ postaje *ljestve* između neba i zemlje. Starozavjetno bogoštovlje koje je bilo usredotočeno

na jeruzalemski hram ustupilo je mjesto novom bogoštovlju u čijem je središtu uskrsnuli Krist. S Kristom tvorimo jednu duhovnu kuću, hram Božji u kojem prebiva Duh Božji.

Predavač nas je pozvao da s osjećajima radosti i strahopoštovanja pristupamo u crkvu ili kapelicu, naročito gdje boravi Presveti sakrament, da ne propuštamo svete susrete – euharistiju, i poželio da i nama, kao učenicima u Emausu, gori srce dok primamo Isusa u pričesti.

Izlaganje o Hramu potaknulo me na daljnje razmišljanje: Ja kao hram Božji, sestra/brat kao hram Božji. Koliko sam svjesna te Božje prisutnosti, i još više – strahopostovanja prema toj zbilji? Obasjava li taj Božji žižak zakutke tame u meni, puštam li da Božja snaga prožima moju slabost i nemoć, da preobražava moju ljudskost? Je li moj život euharistija, zahvalnost Bogu za sve što mi je dao i daje? Svaki novi dan traži odgovor, zapravo napor i borbu, da ja, krhki hram, budem sve više Božji *stan i prebivalište*.

Nakon izlaganja u crkvi sv. Vlaha upriličen je obred blagoslova svjeća. Iz Parčeve crkve krenuli smo u procesiji s upaljenim svijećama prema katedrali Uznesenja Blažene Djevice Marije gdje je monsinjor Roko predvodio euharistijsko slavlje. Biskup je u homiliji naglasio da trebamo uvijek iznova krenuti od Krista s kojim smo sve započeli. Podsjetio je na važnost poznавanja prilika u kojima živimo, a da svijet od nas očekuje jednostavnost života, duh molitve, ljubav naročito prema malenima i siromašnima, skromnost, samoprijegor i odricanje. Na taj ćemo način pridobiti druge za Krista, naglasio je biskup.

Poslije euharistijskog slavlja nastavili smo druženje za zajedničkim objedom u biskupskom sjemeništu. Bila je to prilika upoznati nove osobe ili pak susresti one koje odavno nismo sreli.

s. Karolina Bašić

Radost i nada u posvećenom životu

Povjerenstvo za početnu formaciju redovnika i redovnica Hrvatske redovničke konferencije organiziralo je u Ludbregu, u svetištu Krvi Kristove - jedinom euharistijskom svetištu u Hrvatskoj, pedeset i prvo vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica na temu *Radost i nada u posvećenom životu*. Vijećanje se održalo od 23. do 25. veljače 2023., a iz naše Provincije sudjelovale su s. Ivka Piplović i s. Luca Petrović.

Predavači su iz biblijske i psihološke perspektive iznijeli poticaje za puninu života u radosti i nadi. Izv. prof. dr. sc. Taras Barščevski, profesor na Katedri Svetog pisma Novog zavjeta na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu govorio je o radosti i nadi iz biblijske perspektive. Kazao je kako u Bibliji ima mnogo izraza radosti te naveo tri ključna razloga za to: divljenje Božjim stvorenjima, prisutnost Boga u povijesti njegova naroda i prisutnost Boga u njegovom hramu – Savez koji je Bog sklopio sa svojim narodom. Naglasivši radost kao jedno od najpoželjnijih duhovnih stanja, pitao se *mogu li nekog odgajati da bude radostan*. Istaknuo je da možemo svjedočiti život u radosti koja proizlazi iz trajnog odnosa s Bogom te druge „privlačiti“ tom radošću. Radost je, naime pokazatelj kako je netko prihvatio i kako živi poziv, jer kršćanska radost je dar Duha koji prati onoga koji je pozvan naslijedovati Gospodina.

Nadu koju susrećemo u Bibliji predstavio je kao iskustvo nečega što ostaje: temelj što ostaje kad se sve sruši – a Bog je ime koje Izrael daje tom temelju. U Novom zavjetu taj isti Bog

šalje Isusa kao ispunjenje svih naših nada. Zaključujući da su u Isusu sva Očeva obećanja ispunjena, otvorenim i za promišljanje ostavio je pitanje *kako i na koji način svjedočimo da je Krist naša nada.*

Prof. Maja Jakšić, psihoterapeutkinja i specijalistica iz pastoralnog kriznog situiranja, temi susreta pristupila je iz psihološke perspektive. Na temelju različitih konkretnih životnih situacija koje mogu narušiti puninu života u radosti i nadi te mnogih izazova kojima smo kao pojedinci i kao zajednica izloženi, govorila je o onome što nam otima radost i nadu te načinima kako možemo to nadići.

Promišljanje o radosti i nadi obilježili su ovaj trodnevni susret. Završio je euharistijskim slavljem koje je predvodio mons. Bože Radoš, varaždinski biskup. U duhu susreta mons. Bože Radoš poručio je da je Bog jedini izvor života i radosti te da jedini daje neprolaznu radost.

Stoljetni jubilej Provincije je iza nas. Proslavile smo ga uz geslo *Nositeljice nade u svijetu*. Ali, nuda nije iza nas. Krist je nuda naša. On je trajno s nama. Kršćanska nuda je Božji dar, ali i osobni poziv. Na odgovorno življenje Božjih darova potiču nas i naše Konstitucije: *Svaka sestra je suodgovorna za nova redovnička zvanja, stoga neka svakodnevno živi osobni poziv kao dar kojemu treba odgovoriti uvijek sve odgovornijim življenjem* (Čl. 62). Vjerujem da se nismo umorile svjedočiti da je Krist radost i nuda naša te da ćemo i u novom stoljeću Zajednice moći svima kojima smo poslane *dati obrazloženje nade koja je u nama*.

s. Luca Petrović

Preobražavati se

Evangelje druge korizmene nedjelje donosi nam izvještaj o Isusovu preobraženju. A mi u Trpnju tog istog dana 5. ožujka

razmišljale smo i razmatrale o našem preobraženju, suočenju Kristu. Bila je to duhovna obnova sa skupinom žena, njih

deset, u svrhu intenzivnije priprave za proslavu vazmenog otajstva.

Susret se odvijao u sabranosti, u razmatranju pojedinih izraza, slika, poglavito biblijskih kao što je grm-gorući grm, stijena-izvor koje su nam dočarale značenje i otajstvo preobrazbe koju Bog izvodi u nama. Preobrazba se događa polako, bez prisile, posredstvom svega što nam se u životu događa.

Sa svime što jesmo možemo slobodno stajati pred Gospodinom i dopustiti mu

da uđe u naš život, da svojim božanskim dodirom u nama pokrene proces preobrazbe. Evanđelja nam donose brojne primjere kako Isus svojim dodirom lječi duh, dušu i tijelo čovjeka. Isus to čini i danas. On je s nama uvijek, a naročito u liturgijskim slavljima. U razmatranju Božje riječi doživljavamo njezinu djelotvornost. Kroz vođenu meditaciju sudionice su pokušale *dovesti* Isusa u vlastiti događaj koji je trebalo ozdraviti, preobraziti, odnosno prihvati kako bi postao odraz Božje ljubavi.

Nakon izmjene iskustava, tijekom koje su sudionice izrazile svoje zadovoljstvo duhovnom obnovom kao milosnim događajem u kojem su odvojile vrijeme za susret s Isusom, sobom i jednih s drugima, molile smo Večernju dotičnoga dana u samostanskoj kapelici.

U duhu korizmenog vremena druženje je nastavljeno za sestrinskim stolom uz domaću jednostavnu okrjepu.

s. Karolina Bašić

Korizmena duhovna obnova

U poslijepodnevnim satima 11. ožujka u samostanu na Lovretu održana je korizmena duhovna obnova za mlade na temu *Obrati se i vjeruj evanđelju*. Prvi dio susreta održao se u samostanskoj kapeli gdje je bilo klanjanje pred Presvetim Oltarskim sakramentom a nakon toga je slavljena sveta misa koju je predvodio don Antun Mate Antunović, pomoćnik za pastoral mladih Splitsko-makarske nadbiskupije. Na duhovnoj obnovi je sudjelovalo četrdeset šest sudionika koji su imali i priliku za sv. ispovijed kojoj su mnogi rado pristupili. Drugi dio obnove se sastojao od kateheze, radionice i svjedočanstva.

Kako su doživjele duhovnu obnovu najbolje će opisati same sudionice Lucija Banović i Anamarija Kujundžić: *Za duhovnu obnovu doznale smo od s. Marije koja nas je pozvala preko naše framaške grupe, a između ostalih odazvale smo se ja i moja prijateljica Anamarija. Duhovna obnova bila je jednodnevna a sadržaji su bili jako poučni i svaki nas je približavao Bogu. Kada smo napunili Crkvu, započeli smo s klanjanjem. U isto je vrijeme bila prilika za ispovijed kako bi dostojno slavili svetu misu koja je uslijedila nakon klanjanja. Po završetku misnoga slavlja koje je predvodio don Antun Mate Antunović nastavili smo s radom u samostanskoj dvorani. Nakon kraće pauze i okrijepe, svi smo se našli u krugu i igrali igru*

upoznavanja. Zaključak igre je da smo svi jednako važni i jedni drugima potrebni. Potom je uslijedila veoma poučna kateheza s. Marije, 'Obrati se i vjeruj evanđelju'. Govorila je kako obraćenje nije namijenjeno samo velikim grešnicima, nego svim članovima Crkve. Kako bi nam to što bolje pojasnila i približila stav pokajanja koji je važan za obraćenje s. Marija je s još dvoje sudionika izvela kratki scenski prikaz o farizeju i cariniku. Nakon zanimljive kateheze, uslijedio je prvi radni zadatak: trebali smo razmisliti koji dio mene treba obraćenje te zapisati na križ kojeg smo dobili. Na križ smo zapisivali kako bi sebi posvijestili da nam na putu obraćenja pomaže Isus koji je sve naše grijeha otkupio na križu. Nakon toga uslijedio je rad po skupinama gdje smo se međusobno upoznali, dijelili iskustva te razmišljali o svećima koji su doživjeli obraćenje.

Nakon radionice, uslijedilo je svjedočanstvo gospodina Borisa Bašića. Oduševilo nas je jer nam je govorio kako je Bog u njegovom životu moćan jer je doživio obraćenje. Tako nas je potaknuo da nikada nikoga ne otpisujemo nego da se molimo za one koji idu krivom stazom, jer Bog može sve ispraviti. Vjerujem da nas je to sve istinski dotaknulo i još više učvrstilo, produbilo našu vjeru.

Poslije smo ostali u druženju i slavljenju Boga kroz pjesmu. Zahvalne smo Bogu i s. Mariji što smo imale priliku sudjelovati u ovoj duhovnoj obnovi i veselimo se idućima.

Zahvalna dragom Bogu za ovu duhovnu obnovu, zajedništvo sa sestrama i za sve koji su došli, mogu posvjedočiti da je naš susret bio zaista milostan. Milost Božja vidjela se na ozarenim licima nakon ispovijedi, u upijanju onog što sam govorila te iznošenju iskustava. Sve je rezultiralo njihovim pitanjima kada će biti sljedeća duhovna obnova.

Zajedništvo s Bogom i zajedništvo s drugima, s onima koji traže Boga i kojima ga treba donositi, poslanje je koje se ne smije propustiti, a Bog nas osposobljava da djelujemo u njegovo ime.

s. Marija Matanović

U ljubavi sjedinjeni

Povodom obilježavanja 80. obljetnice mučeničke smrti s. Agneze Petroša, sestre naše Družbe korizmeno hodočašće Zadarske nadbiskupije upriličeno je u njezino rodno mjesto na otoku Molatu, gdje je za vrijeme Drugog svjetskog rata podnijela okrutno mučeništvo iz mržnje prema vjeri. Među mnogobrojnim hodočasnicima i mještanima, koji čuvaju spomen na stradanje sestre i sumještana od partizanske ruke te brojno mnoštvo stradalnika u fašističkom koncentracijskom logoru smještenom na otoku, bile su i sestre naše provincije kojima su se pridružile i dvije sestre iz Mariborske provincije kojoj je s. Agneza pripadala. Iz zapisa sudionice hodočašća možemo doznati više o životu i mučeničkoj smrti naše s. Agneze za koju se, uz još petnaest Slugu Božjih žrtava 'in odium fidei', pred Dikasterijem za kauze svetaca zauzela Zadarska nadbiskupija.

Dan 11. ožujka 2023. godine povjesni je datum kad smo zaboravu oteli nemili događaj okrutne mučeničke smrti naše s. Agneze Petroša.

U prigodi 80. godišnjice smrti s. Agneze i u spomen na 16 Slugu Božjih Zadarske nadbiskupije za koje je počeo proces kauze, Zadarska nadbiskupija organizirala je korizmeno hodočašće na otok Molat koji je smješten na sjeveru zadarskog arhipelaga i udaljen od Zadra 15 nautičkih milja tj. 28 km zračne udaljenosti. Na hodočašće, pod gesлом *U ljubavi sjedinjeni*, odazvalo se preko petsto hodočasnika među kojima dvadeset i dvije sestre naše zajednice: iz

Splita, Paga i Zadra. Posebno nam je draga što su za tu prigodu došle i dvije sestre iz Mariborske provincije: s. Angela Zanković, zamjenica provincijske predstojnice i s. Metka Vrabić.

S. Agneza, rođena je 7. veljače 1901. godine u malom mjestu Brgulje na otoku Molatu u težačko-ribarskoj obitelji oca Nikole i majke Marije rođ. Maras. Na krštenju je dobila ime Matija. Imala je tri sestre i brata. Matija kao dvadeset trogodišnja djevojka odlučuje Bogu služiti kao redovnica te po savjetu svojeg župnika odlazi u samostan benediktinki sv. Marije u Zadru, gdje se kratko zadržava. U jesen 1924. godine

prelazi kod sestara klarisa u samostan sv. Antuna na Rabu te dobiva redovničko ime - s. Agneza. U samostanu na Rabu kao sestra klarisa provela je 15 godina obavljajući razne kućanske poslove. A kad su samostan 1936. godine preuzele Školske sestre franjevke Mariborske provincije s. Agneza prelazi u zajednicu Školskih sestara. Iz Raba je premještena u Maribor gdje je naučila strojno pletenje.

O dalnjem životu s. Agneze imamo vrlo malo podataka. U knjižici zadarskog svećenika don Rozarija Šutrina, *Žrtve bogoljublja i čovjekoljublja* čitamo kako je s. Agneza bila *veoma zauzeta u radu ženske obrtne domaćinske škole* koju su sestre otvorile na Rabu. Nadalje bilježi kako je s. Agneza boravila i u našoj Provinciji, točnije nekoliko mjeseci u Čitluku kod Sinja gdje je njegovala bolesnike. Početkom Drugog svjetskog rata, prema svjedočenju nećaka, s. Agneza se na inzistiranje obitelji, vraća na rodni Molat, u Brgulje. U rodnoj kući živi povućeno i uz kućanske poslove brine za župnu crkvu u Brguljama gdje je svojim sviranjem uveličavala liturgijska slavlja.

Na karnevalski utorak 8. ožujka 1943. godine u sumrak, mjesni partizani nasilno odvode s. Agnezu iz rodne kuće. Prema svjedočanstvima s. Agnezu su obeščastili, izbili joj zube, iščupali jezik i naopako je objesili o maslinu pored groblja. Kad se razdanilo, izmučenu i tako ubijenu našla ju je njezina majka Marija. Važno je spomenuti kako su se dva hrabra sumještanina, umirovljenici Dominik Maras i Petar Božić, zauzeli za sestruru pri njezinu odvođenju i usprotivili se tomu zbog čega su i sami bili ubijeni. Dana 11. ožujka 1943. godine mještani otoka Molata dostojanstveno su ih ispratili na mjesno groblje i pokopali uz molitvu župnika don Eugena Šutrina koji je i sam dvije godine kasnije, 26. studenog 1945. godine postao žrtva nasilne smrti od

strane partizana u malom mjestu Privlaka kod Zadra. Jedina krivnja s. Agneze bilo je dobro koje je činila svakome, bez obzira na nacionalnost i političko opredjeljenje, pa tako i talijanskim okupatorima koji su tada bili na Molatu. Stoga smo na ovom hodočašću molili za sve žrtve fašističkog koncentracijskog logora smještenog na otoku Molatu, kroz koji je prošlo oko 20.000 i ubijeno 1.000 ljudi. Kao simboličan čin, tom je prigodom blagoslovljena maslina koja će biti posaćena sa željom da se nikada više ne ponove okrutna zlodjela.

Pobožnost križnog puta, po molitveniku bl. Miroslava Bulešića, započela je prvom postajom u župnoj crkvi Pohođenja BDM u Molatu. U nošenju drvenog križa i čitanju tekstova izmjenjivali su se vjernici laici i sjemeništarci. Čast nam je što smo i mi kao zajednica imale prigodu nositi križ na sedmoj postaji po s. Mladenki Matić i osmoj postaji po s. Danijeli Kovačević te čitati tekst razmatranja osme postaje po s. Riti Maržić. Molitvu su kod svake postaje čitali svećenici Zadarske nadbiskupije. Četrnaesta postaja izmoljena je ispred groblja u Brguljama gdje se nalazi obiteljska grobnica u kojoj je pokopana s. Agneza. Ispred grobnice nadbiskup Zgrablić predvodio je molitvu odrješenja za pokojne i na grob s. Agneze položio buket cvijeća i upalio tri svijeće. Nakon molitve i mi smo osobno iskazale počast, pomolile se, položile cvijeće i upalile svijeću. Uputile smo tihe molitve s. Agnezi da nas zagovara kod Gospodina kako bi svaka od nas bila predana Božjoj volji, otvorena njegovim nadahnućima i potpuno predana redovničkoj službi u zajednici.

Nakon pobožnosti križnog puta u uvali Brgulje ispred obiteljske kuće pokojnog brata s. Agneze, gdje danas živi njezin nećak, mons. Milan Zgrablić slavio je euharistiju uz koncelebraciju više svećenika. Prvo čitanje je čitala s. Anka Cvitković.

U propovijedi mons. Milan Zgrablić podsjetio nas je kako smo došli na Molat *ponajprije zbog nas živih. (...) Nismo ovdje da obnavljamo stare rane, niti da tražimo krvce ili pravdu za žrtve. Spominjemo žrtve jer ih ne smijemo zaboraviti.* Nadbiskup nas je pozvao i na molitvu za beatifikaciju Sluđu Božjih Zadarske nadbiskupije riječima: *Molimo da ove naše hrabre svjedočke vjere, žrtve mržnje prema vjeri i svemu što je kršćansko, Gospodin po Crkvi proslavi čašću oltara, blaženstva i svetosti, kako bismo se njima mogli utjecati u našem hodočašću prema vječnoj domovini te u nebu imali sigurne prijatelje.* Neka ovaj otok Molat ne bude poznat samo po logoru, nepravdama i strahotama koje su podnijele tolike žrtve, nego neka ovo bude otok blaženika i svetaca, a sada Sluđu Božjih. To su: s. Agneza Petroša, svećenici Eugen Šutrin, Ante Adžija, Ante Čotić, Šime Batković, Mirko Didović, Ivan Kranj, Nikola Kuvač, Ante Letinić, Srećko Lovretić, Ljubo Magaš, Ivan Mazzoni, Ivan Tičić, sjemeništari Blaženko Dunatov i Vojko Gregov te vjernik laik Ivo Mašina.

Brod kojim smo se trebali vratiti u Zadar nije dopustio veće zadržavanje na otoku Molatu. Brod nikada ne čeka. Trebalо je poći i vratiti se u svakodnevni život. Na povratku, u brodu, na licima svakog hodočasnika mogao se iščitati mir zbog doživljenog duhovnog iskustva. Vrijeme boravka na otoku proletjelo je. Premda je hodočasnički put bio duži od 5 kilometara, umor nismo osjećali. Ovaj nas je događaj povezao. Ovaj nam je događaj našu s. Agnezu približio. Ostaje nam je zadatak da je još bolje upoznamo. Zasigurno ćemo se uskoro vratiti. Kao uspomenu na hodočašće, hodočasnici su dobili kameni križić sa hrvatskim pleterom, knjižicu don Rozarija Šutrina *Žrtve bogoljublja i čovjekoljublja* i molitvenik bl. Miroslava Bulešića *Isuse, primi dušu moju.*

Neka nam s. Agneza i mnogi ubijeni mučenici zbog vjere (*In odium fidei*) budu uzori u bezuvjetnoj ljubavi prema Bogu i čovjeku. Dao Bog da budu što skorije uzdignuti na čast oltara kako bismo im se mogli utjecati za pomoć.

s. Rita Maržić

JEKA IZ AFRIKE

Slavlje doživotnih zavjeta

Mi, s. Antoinette Mapendo, s. Pascasie Nsimire i s. Anny Furaha, od srca zahvalne Gospodinu koji nas je pozvao u ovu redovničku obitelj Školskih sestara franjevaka Krista Kralja položile smo svoje doživotne zavjete na blagdan Nevine dječice, 28. prosinca 2022. godine. Svečano misno slavlje, tijekom kojeg smo izrekle svoje konačno DA Gospodinu u župnoj crkvi Naše Gospe

od Konga u Nyantendeu, predvodio je biskupski vikar, otac Floribert Bashimbe uz koncelebraciju još dvadeset i sedam svećenika i dva đakona.

Dan doživotnog predanja Gospodinu za nas je bio dan iskrene radosti, velikog slavlja i zahvalnosti jer nas je pozvao da mu posvetimo život, slijedeći primjer svetoga Oca Franje Asiškog i naše utemeljiteljice s. Margarite Pucher.

Svjesne smo kako je put urastanja u redovnički poziv dug, prema onoj Pavlovoj: *Braćo, ja nipošto ne smatram da sam već dohvatio. Jedno samo: što je za mnom zaboravljaj, za onim što je pred mnom prežem, k cilju hitim, k nagradi višnjeg poziva Božjeg u Kristu Isusu.* (Fil 3,13-14) Na tom putu računamo i oslanjamo se na dar milosti Božje i molimo da nas i nadalje vodi kako bismo mu ostale vjerne cijelog svog života.

Isto tako, molimo Boga da naša zajednica ima dobra nova duhovna zvanja kako bismo zajedno mogle biti sol i svjetlost svijeta.

s. Pascasie Nsimire i s. Anny Furaha

Dan posvećenog života u Bukavuu

Glavna svečanost Dana posvećenog života u našoj biskupiji Bukavu održana je na blagdan Svjećnice u Župi Naše Gospe od Konga u Nyantendeu. No, u našoj se biskupiji svečanost posvećenog života već po uhodanom običaju slavi tijekom više dana. Ove godine započela je 30. siječnja kad smo se okupili u velikoj dvorani Družbe Bijelih otaca u župi Nguba, gdje je otac Emmanuel Ngona, provincijal Bijelih otaca, održao prigodno predavanje.

U svom izlaganju produbio je poruku pape Franje za osobe posvećenog života. Podsjetio nas je na dva glavna motiva ovog „našeg“ Dana: zahvala Bogu za dar posvećenog života te bolje poznавanje same vrijednosti posvećenog života i potpunog predanja Kristu. Isto tako, pojasnio nam je tri geste starca Šimuna u događaju prikazanja Isusa u hramu, kako ga donosi Lukino evanđelje: bio je potaknut Duhom Svetim, video je spasenje u djetetu Isusu i držao je dijete Isusa u svojem naručju. Uz pomoć ovih prorokovih čina svećenik nam je postavljao pitanja i poticao na osobno razmišljanje: Što nas potiče u životu: Duh Sveti ili svijet? Što vidimo u svijetu i u drugim ljudima? Što mi držimo u naručju?

Za plodonosno življenje našeg redovničkog poziva potreban nam je pogled koji vidi i prepoznaće Isusa u svom životu i životu naših redovničkih zajednica. Ako osoba posvećenog života ne drži više u naručju Isusa, njezin je život prazan. Svećenik nas je pozvao da nam ruke uvijek budu otvorene za Krista, za braću i sestre te da gledamo svoj život i posvećenje novim, obnovljenim pogledom, a ne da svoje redovničko posvećenje živimo kao običnu naviku. Upozorio nas je na neke od današnjih izazova posvećenog života: svjetovnost u redovničkim zajednicama, žalosna iskustva nasilja od strane redovničkih osoba, konzumerizam te pogrešno shvaćanje redovničkog života. Svojim nas je pitanjima i promišljanjima potaknuo na osobno preispitivanje.

Drugi dan obilježavanja Dana posvećenog života, 31. siječnja, bio je posvećen mladima na putu redovničkog odgoja. S. Louise, članica Družbe svete Gemme, održala je za njih predavanje kojim je približila i aktualizirala evanđelje Isusova prikazanja u hramu (Lk 2,22-40).

Ni ove godine nije izostao karitativni dio proslave. Tako su sve redovničke zajednice u Bukavuu, u ime solidarnosti, dale novčani prilog za pomoć redovnicima u ratu napačenom Sjevernom Kivuu, drugom dijelu naše nadbiskupije.

Svečano euharistijsko slavlje na dan Svijećnice predvodio je nadbiskupov zamjenik, otac Flobert Bashimbe, uz koncelebraciju oko četrdesetak svećenika. Animiranje liturgijskog slavlja povjerenog je mladima koji se opredijeliše za Gospodina. Nakon euharistijskog slavljeničkog zajedništva uslijedio je svečani ručak u velikoj, i za tu prigodu prelijepo uređenoj, dvorani srednje škole sv. Ante Padovanskog u Nyantendeu koju vode naše sestre. Ručak je bio popraćen raznim kulturnim i zabavnim točkama u izvedbi postulantkinja i novakinja različitih redovničkih zajednica. Bogu hvala za svaki poticaj kojim nam raspiruje zahvalnost za dar posvećenog života i potiče nas na njegovo predanje življenje.

s. Bernadette Nsimire Rubenga, *juniorka*

Zašto se posvetiti Kristu

Prema biskupijskom programu pastoralu duhovnih zvanja 5. veljače u župi sv. Andrije, Mugogo, udaljenoj oko sat i pol vožnje od Bukavua organiziran je susret za mlade koji su zainteresirani za posvećeni život. Na susretu se okupilo oko sto i pedeset sudionika iz dvadeset i pet župa naše biskupije koji su došli u pratinji župnih duhovnika odgovornih za pastoral mladih duhovnih zvanja. Bile smo prisutne i nas četiri sestre koje smo pratile mlade iz župa Nyantende, Nguba i Muhungu.

Tema je susreta bila *Zašto se posvetiti u Crkvi u duhu sinodalnosti?* Duhovni nagovor imao je otac Pacific Akilimali, duhovnik za mlada redovnička zvanja. U svom izlaganju istaknuo je kako smo svi potrebni zajedništva i suradnje. Posvijestio je vrijednost kreposti poniznosti koja je jednako važna za mlade koji tek otkrivaju svoj duhovni poziv kao i za one koji su Bogu već izrekli svoj DA po zavjetima posvećenoga života. Poniznost se očituje u jednostavnosti

života i prihvaćanju svake osobe, bez obzira kojoj socijalnoj skupini pripada.

Druga vrijednost koju trebamo ustrajno razvijati je istinitost uz što se nadovezuje izbjegavanje svakog oblika dvoličnosti. Poniznost i iskrenost pomoći će nam u razabiranju duhovnog poziva te u radosnom i potpunom predanju Kristu, zaključio je otac Akilimali.

Poslije duhovnog nagovara uslijedilo je euharistijsko slavlje u velikoj crkvi čija je izgradnja još u tijeku, a potom jednostavna zakuska uz druženje. Obogaćeni susretom vratili smo se svojim župama.

Bog, izvor svakog duhovnog poziva neka pomogne onima koji još traže svoj put prepoznati i vršiti njegovu volju, a nama koji smo mu se posvetili po redovničkim zavjetima neka bude pomoć u ustrajnosti i vjernosti.

s. Antoinette Mapendo
i s. Françoise Ciragane

Sastanak viših redovničkih poglavara u Gomi

U glavnom gradu pokrajine Sjevernog Kivu, Gomi, nedaleko od mjesta gdje djeluju naše sestre, od 14. do 17. ožujka 2023. godine održan je sastanak viših redovničkih poglavara metropolije Bukavu.

Goma je smještena na sjeveru istoimenog jezera i ima predivan krajolik i klimu. Zbog svog geografskog položaja odavno je na meti mnogih koji dovode u pitanje sigurnost stanovnika i njihov ostanak. Uz ljudski faktor *ugrožena* je i zbog prirodnih neprilika. Naime, okružena je aktivnim i opasnim vulkanima od kojih je najpoznatiji Nyiragongo, koji se svakih nekoliko godina probudi, zagrmi i uzdrma sve oko sebe, izazivajući strah ovdašnjeg stanovništva. Nije on jedini od kojeg svi dršću, ali je nadaleko najvidljiviji i najglasniji.

U gradu i okolici Gome ima preko 600 tisuća izbjeglica. Ti jadni ljudi su, kako bi spasili goli život, napustili sve što imali: svoj dom, kakvu-takvu sigurnost, grobove predaka, jednostavno svu svoju prošlost a sadašnjost i budućnost su im neizvjesne. Vjerljivo je i zbog svega

navedenoga izbor mesta za susret redovnica i redovnika iz cijele crkvene pokrajine Cosuma Kivu pao na Gomu. Riječ je o godišnjoj skupštini viših redovničkih poglavara. Kako je to tijelo zapravo u nastajanju, potrebno je tek odrediti načine djelovanja i raspodjelu službi.

Našu crkvenu pokrajinu čini metropolija Bukavu sa svojih pet sufraganskih biskupija. Od osamdesetak ženskih i muških redovničkih zajednica koje djeluju na ovom području, na susretu je predstavljeno njih pedesetak. Mjesni biskup, koji je otvorio skup i sam je član misijske zajednice, koja je ovom kraju donijela Radosnu vijest prije više od stotinu godina. Okupljenim redovnicama i redovnicima zahvalio za hrabrost, zajedništvo i suošćećanje koje su pokazali dolaskom u ovaj grad. Kako bi naše svjedočenje (p)ostalo proročko potrebno je imati hrabrosti poduzimati određene korake, naglasio je biskup.

Svaki smo dan ovog zasjedanja, kako se i pristoji, započinjali euharistijom na kojoj su koncelebrirali brojni svećenici. Radni dio dana obuhvaćao je predavanja, izvješća različitih vijeća i komisija. Donosile su se na kraju i odluke, poruke, načela kojih se trebamo pridržavati kako bismo pokazali narodu da smo tu u Božje ime, da je Crkva jedna, da je evanđelje Radosna Vjest i da se zajedno sigurnije ide putem evanđelja. Tako razumijevamo sinodalnost Crkve.

Biskup je osobito pohvalio svećenike, redovnike i redovnice koji su se u teškim egzistencijalnim uvjetima svjesno odlučili ostati uza svoj narod. Nama koji znamo da se upravo na području njegove biskupije više od deset župa nalazi na okupiranom području te su potpuno odsjećene od ostatka svijeta, puno jače odzvanjaju ove riječi pohvale i zahvale. Upravljamo vruće molitve Gospodaru žetve da se smiluje svojemu puku.

Svetu misu zahvalnicu za predan rad i blagoslov susreta predslavio je generalni vikar biskupije. Nakon svete mise obišli smo novu, nedovršenu katedralu i uputili se različitim prijevoznim sredstvima svojim domovima, noseći u srcu i duši dragi narod Božji koji pati, podnosi i vjeruje. A mi bismo trebali biti oni koji pomažu da sjeme vjere i dobra u njemu raste.

Tijekom ovih dana umor i zadovoljstvo bile su naše družice, ali tako je uvijek kad se ozbiljno radi. Svjesni smo da sve što činimo u njegovo Ime i na njegovu slavu donosi plod i blagoslov, iako mi to ne možemo (odmah) vidjeti ili doživjeti.

Hvala ti Gospodine za sve one koji su ti se predali i žive navješćujući tebe i tvoju oslobođajuću Radosnu vijest.

s. Mirabilis Višić

Živjeti milost Božju

Kako bi se što bolje pripremili za slavlje Uskrsa, za učenike i nastavnike naše domaćinske škole *Cinyabuguma* u Bukavuu -Ngubi organizirana je duhovna obnova koju je predvodio fra Bienvenue Bahati, ofm, iz Nyantendea.

U predavanju naslovljenom *Slijedeći Božje zapovijedi, uživati u blagodati milosti Božje,*

fra Bienvenue je naglasio važnost i djelatnost milosti Božje u našim životima. Milost je plod njegove ljubavi, a ne naših zasluga. Bog nas obilato dariva milošću života, razuma i dobrote. Isto tako, Bog nas obdaruje i darovima koje trebamo svakodnevno razvijati i stavljati u službu Boga i bližnjega, kao što su na primjer sposobnost pjevanja,

krojenja, šivanja, obavljanja nekog zanata, poučavanja... Iz svih milosti, ako se dobro upotrijebe, proizlazi dobrota.

Bog nas je stvorio za dobro i želi da uvijek živimo u dobroti no, grijeh, koji uglavnom prozilazi iz naših sebičnih želja, narušava tu Božju dobrotu u nama. Kako bismo se oduprli grijehu, istaknuo je fra Bienvenue, potrebno je slijediti i poštovati Božji zakon koji nam je predan u zapovijedima.

Nakon izlaganja učenici su imali mogućnost postavljanja pitanja.

Za drugi dio duhovne obnove predviđena je sveta misa koju smo slavili u našoj samostanskoj kapeli. Lijepi sakralni prostor i skladno pjevanje dječjeg zbora pomogli su

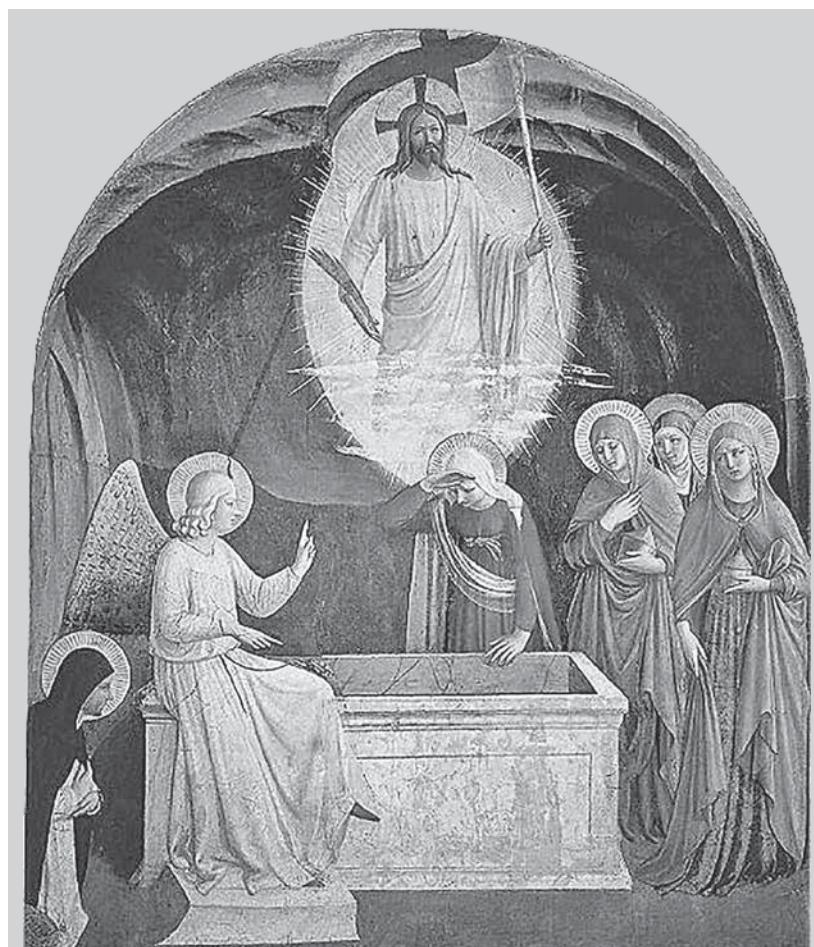
da svesrdno molimo i hvalimo Gospodina. Na kraju euharistijskog slavlja svećenik nas je još jednom ohrabrio i potaknuo da se u svakodnevici iskreno trudimo živjeti ono što smo čuli. Voditeljica Škole s. Françoise Balibuno zahvalila je fra Bienvenueu i sestrinskoj zajednici što nam je omogućila slavljenje euharistije u samostanskoj kapeli.

Hvala dragom Bogu na svim darovanim milostima koje smo od njega primile. Njegov Duh neka nas snaži kako bismo primljene darove razvijali i stavljali se u službu drugima.

s. Bernadette Nsimire Rubenga,
nastavnica

USKRSNE ČESTITKE

fra Angelico, Uskrsnuće Kristovo i žene na praznom grobu

*Vjfanje mi uskrslo je,
Krist, moj Gospod i sve moje.*

*U našim srcima i našim dušama neka uvijek odjekuje:
Uskrs, Aleluja!
Pobjeda ljubavi Kristove nad našom ljudskom ljubavi,
pobjeda duha nad materijom,
pobjeda Križa nad tijelom i svijetom
neka veselo i radosno odjekuju u nama
i slava i moć Božanskog Pobjednika! (o. A. Antić)*

Drage sestre i čitatelji naših *Odjeka* ovim riječima o. Antića upućujemo vam svoju Uskrsnu čestitku.

Vaše sestre iz Vrbanićeve, Zagreb

***

*Andeo reče ženama: Ne bojte se!
Znam da tražite razapetoga Isusa.
On nije ovdje! Uskrsnuo je kako je rekao. (Mt 28,5-6)*

Ova radosna vijest daje temelj i smisao našem životu!

U ozračju uskrsne radosti sestrama i čitateljima *Odjeka* želimo sretan i blagoslovijen Uskrs!

Vaše sestre s Dobroga, Split

***

*Njemu koji nas ljubi,
koji nas krvlju svojom otkupi od naših grijeha
te nas učini kraljevstvom, svećenicima Bogu i Ocu svojemu:
Njemu slava i vlast u vijeke vjekova! Amen! (Otk 1,5-6)*

Sretan Uskrs uz radosni poklik *Aleluja!* žele vam

sestre iz Trpnja

***

Uskrs je novi život i nada.
Neka nam se srca vesele, kličimo od radosti i slavimo ovaj veliki dan.
Radujmo se i pjevajmo *Aleluja!*

Sestrama sretan Uskrs žele vam

sestre iz Sinja

***

Naš je Gospodin uskrsnuo i darovao nam život vječni u zajedništvu s Ocem. Zahvalimo mu svojim životom, trudom da budemo bolje

i spremnošću vidjeti svoga bližnjega Božjim pogledom. Radujmo se i zahvalujmo Kristovoj dobroti!

Blagoslovjen Uskrs!

Sestre s Lovreta

***

Uskliknimo radosna srca jer nas je uskrsnuli Krist spasio i otkupio; udijelio nam nadu i darovao život!

Drage sestre, u nadi novoga života, radošću ispunjene želimo vam sretan i blagoslovjen Uskrs!

Vaše sestre iz Frankfurta

***

Aleluja ! Aleluja ! Aleluja !

Ovo je dan što ga učini Gospodin kličimo i radujmo se njemu.

(Ps 111,24)

U ozračju uskrsne radosti, neka nam proslavljeni i uskrsnuli Krist bude svjetlo i smjerokaz prema sigurnoj luci spaša.

Ovim mislima, sestrama, dobročiniteljima i priateljima želimo sretan i blagoslovjen Uskrs!

Sestre iz Sigurate, Dubrovnik

***

Nek' usklikne sad nebesko mnoštvo anđela,

nek' uskliknu službenici Božji,

i s pobjede tolikog Kralja

neka jekne trublja spasenja.

Nek se raduje i zemљa, tolikim obasjana blijeskom,

i rasvijetljena sjajem vječnoga Kralja

neka osjeti da je nestalo po čitavome svijetu mraka.

(Hvalospev uskrsnoj svijeći)

Kristovo Uskrsnuće rastjeralo je mrak svijeta! Kristovo Uskrsnuće pobjeda je zla! Kristovo uskrsnuće nama je spasenje! Svojim životima budimo svjedoci Kristovoga uskrsnuća koje svakodnevno slavimo, slavni dolazak iščekujmo!

Od srca sretan i blagoslovjen Uskrs

žele sestre iz Arbanasa, Zadar

***

Isus je živ!
Ljubav je jača od smrti!
Kristovo uskrsnuće nudi obećanje novog života.
Neka naša ljubav drage sestre ne vodi u prazninu, nego onome koji zauvijek živi i ljubi.
S ovim mislim sretan Uskrs žele vam

vaše sestre iz Imotskog

***

*Znamo da si doistine
Uskrnuo, Božji Sine.
Pobjedniče, Kralju divan,
budi nama milostivan!
Amen! Aleluja!*

Sretan, miran i radostan Uskrs žele vam

vaše sestre iz Darmstadt-a

***

Blagoslovljeni su ljudi koji imaju priliku iskusiti Kristovu prisutnost u svojim životima.
Živite kako biste drugima bili život.

Drage sestre, neka vam Uskrs bude blagoslovлен. Aleluja!

Sestre iz Paga

***

*Ako pšenično zrno pavši na zemlju ne umre ostaje samo,
ako li umre donosi obilat rod. (Iv 12,24)*

Gospodin je pobijedio smrt i darovao nam novi, vječni život. On, Uskrsnuli Gospodin neka svojim svjetлом i radošću ispuni naša srca, da možemo svjedočiti njegovu dobrotu, ljubav i milosrđe.

Drage sestre, sretan i blagoslovlen Uskrs žele vam

sestre iz Kaštel Lukšića

***

*U praznom grobu dva anđela bijela, sjede na mjestu Isusova tijela.
Radujmo se stoga braćo, radujmo se stoga sestre! Aleluja!
Drage sestre i prijatelji, sretan Uskrs žele vam*

sestre iz Knina

***

*Na nebu zora rudi aleluja!
I zemlju od sna budi aleluja!*

Pjesma, riječ i svjetlo uskrsnog jutra neka osvijetli naša srca i put kojim kročimo. Ako je što i zatiralo prodor tog svjetla do našeg srca, ne dopustimo da ga ugasi, a da nas ne obasja i ovog Uskrsa.

Sretan i blagoslovjen Uskrs svima i svakoj osobno žele

vaše sestre s Jordanovca, Zagreb

***

*Marijo, o reci što je? Što ti oko vidjelo je?
Grob ja vidjeh Krista Boga, svjetlu slavu Uskrsloga!
Ufanje mi uskrslo je, Krist moj Gospod i sve moje!*

Sretan Uskrs sestrama i čitateljima *Odjeka* žele

sestre s Ksaverom, Zagreb

***

Nije ovdje! Uskrsnuo je! (Lk 24,6)

Neka Uskrslji Krist probudi u nama novu radost i obdari nas svojim mirom.

Svim sestrama sretan i blagoslovjen Uskrs žele

sestre iz Glagoljaške, Split

***

Drage sestre i čitatelji *Odjeka*,

znamo da je život prožet otajstvom, nepoznanicama i tajnama koje preispitujemo i pokušavamo istražiti. U ono što ne možemo dokučiti preostaje nam vjerovati, nedokučivo prihvatići, a jedno od velikih otajstava jest upravo bol, trpljenje, smrt i to smrt Boga. Božja kalvarija. U vjeri znamo da iza svega navedenoga dolazi pobjeda, uskrsnuće, život.

Kuda je Uskrsnuli prošao, i mi ćemo. U toj vjeri budimo radosni svjedoci Uskrsnuloga Krista.

Sretan vam Uskrs i blagoslovljeno svjedočenje u svakodnevnom životu

žele sestre iz DR Konga

NAŠI POKOJNICI

S. M. Teofila Mastelić

Doista, ako vjerujemo da Isus umrije i uskrsnu, onda će Bog i one koji usnuše u Isusu privesti zajedno s njime. (1Sol 4,14)

Okrjepljena svetim sakramentima, dana 17. siječnja 2023. u Splitu, u 93. godini života i 72. redovništva blago je u Gospodinu usnula naša draga s. Teofila Mastelić.

Sprovod drage nam pokojnice bio je u srijedu 18. siječnja u 14 sati u Splitu na groblju Lovrinac. Sveta misa zadušnica slavila se nakon sprovoda u samostanskoj kapeli na Lovretu.

Oproštajni govor

S. Teofila Mastelić, krsnim imenom Pava, završila je ovozemaljski hod u rane jutarnje sate 17. siječnja 2023. godine. Okrjepljena svetim sakramentima blago se prepustila Gospodinu da je uvede u vječne stanove kojima se cijeli život nadala. Preminula je tiho kao što je i živjela.

S. Teofila je rođena kao prvo od četvero djece 5. siječnja 1931. godine u Brnazama od roditelja Stipe i Ane, rođene Marić. Zajedno s dvije sestre i jednim bratom odgajana je u kršćanskom duhu. U obitelji se znalo *tko je tko i što je što*, bez dvosmislenosti i puno objašnjavanja. Mirnoća, poštenje, marljivost i sigurnost koje je u obitelji dobila, stvorili su čvrsti temelj za rješavanje životnih problema.

Odrastanje u blizini svetišta Gospe Sinjske i marijanska pobožnost od malena su oblikovali Pavin karakter i utjecali na njezino odrastanje, te ne čudi što su poniznost i samozatajnost postali habitusi koje je njegovala cijeli svoj život.

U kandidaturu je stupila 15. svibnja 1948., a doživotne je zavjete položila u Splitu, 16. kolovoza 1955. Novicijat je provela u Makarskoj, a ne na Lovretu kao što je uobičajeno.

Blagost i tihu pojavu s. Teofile najbolje će pamtitи braća fratri s kojima je provela najveći dio života. Od vremena postulature godinama je obavljala službu sakristanke i pralje rublja

u franjevačkim samostanima. Njezina zadnja dužnost u lovretskom samostanu također je bila vezana za brigu o rublju. U Njemačkoj je provela 26 godina, većinom kao njegovateljica. Vršila je i dužnost provincijske savjetnice, a službu kućne predstojnice obavljala je u čak pet mandata. Nešto od stečene životne mudrosti primjećivali bismo i mi koji smo se nalazili u blizini s. Teofile. Posljednje godine života, koje je provela u zdravstvenom stanju koje se samo može poželjeti, s. Teofila je bila mirna i radosna. Malo je govorila riječima, ali iz šutnje je izvirala komunikacija, odnos, blizina. Rečenice su joj bile kratke i jasne. Nije izgovarala suvišne riječi. Mogao se dobiti osjećaj da je dobro promislila što želi reći. Po tome će ostati upamćena kao i po sestrinskom interesu za kandidatkinje i mlađe sestre, osobito one sestre s kojima ju je vezao suživot.

Vrijedno je istaknuti pohvalne riječi ravnatelja Caritasovog Doma za starije i nemoćne osobe u Glonnu: *Rad s. Teofile godinama je bio prožet kršćanskom ljubavlju prema bližnjemu. Njezina velika poniznost ujedinjena s tihom i nemametljivom pojmom zračila je iz sebe mir i sigurnost. Pouzdanost i marljivost naše sestre daju uzoran primjer obavljanja radnih dužnosti koji njezinoj redovničkoj zajednici i našem Domu služi na čast.*

Umrla je naša s. Teofila mirno u rane jutarnje sate, kada se prve zrake svjetlosti probijaju kroz mrak, 17. siječnja, na spomendan sv. Antuna pustinjaka, jednog od onih koji su se u prvim stoljećima Crkve povlačili u tišinu i samoću. Mogla je zračiti mirom, kada je u njoj bilo sve razigrano i sretno. Iza njezine tištine krila se živost i svježina. Našla je svoj mir u umiranju svemu što je sputava, a davanju prednosti Kristu koji se trebao nastaniti u njoj, kako ne bi živjela ona, nego Krist u njoj. (usp. Gal 2,20)

Hvala Vam s. Teofila što smo u Vama mogli vidjeti živo svjedočanstvo ostvarenog redovničkog života.

U ime Provincije Presvetog Srca Isusova iskrenu sućut izražavam bratu, nećacima i nećakinjama i ostaloj rodbini s. Teofile.

Svjetlost vječna svijetlila joj. Počivala u miru Božjem.

s. Lidija Bernardica Matijević, *provincijska predstojnica*

Sestre naše Družbe

S. M. David Markuz, živjela 81 godinu, u Družbi 61 godinu
preminula 1. siječnja 2023., Lemont

S. M. Ana Dubravac, živjela 68 godina, u Družbi 47 godina
preminula 3. siječnja 2023., Vinkovci

S. M. Mila Begić, živjela 69 godina, u Družbi 50 godina
preminula 12. siječnja 2023., Zagreb

S. M. Rafaela Kovač, živjela 83 godine, u Družbi 64 godine
preminula 15. siječnja 2023., Livno

S. M. Silvana Rozić, živjela 79 godina, u Družbi 59 godina
preminula 24. siječnja 2023., Mostar

S. M. Marijana Živković, živjela 88 godina, u Družbi 63
preminula 17. ožujka 2023., Gornja Tramošnica

Rodbina sestara

Drago Čirjak, brat naše s. Miheline, preminuo 19. prosinca 2022.

Maurice Bahati Burhagereza, brat naše s. Emilienne, preminuo 29. siječnja 2023.

Ana Pervan, sestra naše s. Mare, preminula 15. ožujka 2023.

Zdravko Višić, ujak naše s. Magdalene, preminuo 21. ožujka 2023.

Zahvale

Drage sestre!

Nakon kratke i teške bolesti, 19. prosinca 2022. preminuo je moj dragi brat Drago. U svoje ime i uime svoje obitelji iskreno zahvaljujem svima vama koje ste ga ispratile na posljednje zemaljsko počivalište kao i onima koje su nam, na bilo koji način, izrazile svoju sućut i blizinu.

Gospodin, milosrdni Otac neka mu bude milostiv i obdari ga vječnim mirom.

s. Mihelina Čirjak

Drage sestre!

Moja draga sestra Agata završila je svoje ovozemaljsko putovanje i preselila se u vječnost. Ovim putem, u svoje ime i uime

svoje obitelji od srca zahvalujem sestrama koje su je došle ispratiti i onima koje su nam osobno, pisanim ili telefonskim putem iskazale sućut.

Dobri Bog neka je obasja vječnim svjetлом i mirom.

s. Marijana Rimac

Svidjelo se Gospodinu pozvati k sebi moju sestruru Anu, primiti je u svoj očinski zagrljav i pridružiti je svojoj vječnoj gozbi da otpočine od svoga napora da živi Bogu na slavu, a za dobro bližnjega svoga.

Drage sestre, hvala vam od srca uime moje uže i šire obitelji na iskazanoj sestrinskoj ljubavi povodom rastanka s mojom sestrom Anom do ponovnog susreta s njom u vječnosti. Svima vama koje ste nam svojom prisutnošću, tihom molitvom u skrovitosti i sudjelovanjem u sprovodnim obredima iskazale svoju blizinu iskreno hvala.

Svi smo bili duboko ganuti zajedništvom u molitvi i svečanim misnim slavlјem kojeg je uzveličao sestrinski andeoski pjev.

Zahvalna s. Mara Pervan

A pravednik će moj od vjere živjeti... (Heb 10,38)

Dana 21. ožujka 2023. preminuo je moj ujak Zdravko Višić. Bio mi je poput oca. Svojim životom učio me poštenu, skromnosti i pravdi. Čeznuo je za Božjom, a ne ljudskom nagradom. Moju mamu i mene zadužio je velikom žrtvom za naše dobro. Do kraja svog zemaljskog života zajedno s nama nosio je naš životni križ. Neka mu gledanje Gospodinovog lica bude vječna nagrada!

Uime svoje obitelji zahvalujem svim sestrama za iskrene izraze sućuti, molitvu i dolazak na posljednji ispraćaj mog dragog ujaka.

Vaša s. Magdalena Višić

Bog daje i Bog uzima, neka njegovo ime bude slavljen.

(usp. Job 1,21)

Drage sestre, iskreno vam *zahvalujem* na sestrinskom suo-sjećanju, moralnoj, duhovnoj i materijalnoj podršci koju ste iskazali meni i mojoj obitelji povodom smrti moga brata. Uistinu smo bili smo ohrabreni vašim molitvama i izrazima

sestrinske blizine i brižnosti, koji su stizali izbliza i izdaleka. Neka vas Bog sve nagradi.

Naš dragi brat Maurice Bahati Burhagereza preminuo je na večer 29. siječnja 2023. godine u svojoj 59. godini života. Smrt je uslijedila nakon kratke bolesti. Po želji našeg oca pokopan je u dvorištu obiteljske kuće. Ostavio je devetero djece, pet kćeriju i četiri sina. Unatoč svim životnim patnjama trudio se skrbiti za svoju obitelj i osigurati joj uvjete za život. Sve nas je pogodila smrt našega dragoga brata, najstarijeg sina u obitelji. Osobito sam ja bila s njim bliska. Bio mi je kao veliki prijatelj i osoba od povjerenja.

Vjerujemo da počiva u Božjem miru, iščekujući uskrsnuće u posljednji dan.

Vama, drage sestre svoju zahvalnost izričemo molitvom da vas prati Božji blagoslov.

s. Emilienne Nankafu Burhagereza

PRILOZI

Pobrini se za njega (Lk 10,35)

Suosjećanje kao sinodalna briga za zdravlje

Poruka pape Franje za 31. Svjetski dan bolesnika

Iskustvo izgubljenosti, bolesti i slabosti sastavni je dio čovjekova putovanja ovom zemljom: ono nas ne isključuje iz Božjeg naroda, nego nas, naprotiv, stavlja u središte Gospodinove pozornosti, koji je Otac i ne želi na tom putu izgubiti nijedno od svoje djece. Zato trebamo učiti od njega, kako bismo doista bili zajednica koja hoda zajedno, kadra othrvati se tome da je zarazi kultura odbacivanja.

Draga braćo i sestre!

Bolest je dio našeg ljudskog stanja. No, ako se bolest živi u izolaciji i napuštenosti, ako nije praćena brigom i suosjećanjem, može postati nehumana. Kad se putuje zajedno normalno je da se netko osjeća loše, da mora stati zbog umora ili zbog nezgode na putu. Upravo se u tim trenucima vidi kakvi smo dok koračamo zajedno: je li to doista *zajednički hod* ili smo na istom putu, ali svatko gleda svoje interese i pušta da se drugi snalaze kako znaju. Zato na 31. Svjetski dan bolesnika, u jeku sinodalnog puta, pozivam sve nas da razmišljamo o činjenici da upravo zahvaljujući iskustvu ranjivosti i bolesti možemo naučiti hodati zajedno prema Božjem stilu, a to je blizina, suosjećanje i nježnost.

U knjizi proroka Ezekiela, u velikom govoru koji čini jednu od središnjih točaka cjelokupne Objave, Gospodin kaže sljedeće: »Sam ću pasti ovce svoje i sam ću im dati počinka – riječ je Jahve Gospoda. Potražit ću izgubljenu, dovesti natrag zalutalu, povit ću ranjenu i okrijepiti nemoćnu [...] past ću ih pravedno« (34,15-16). Iskustvo izgubljenosti, bolesti i slabosti sastavni je dio čovjekova putovanja ovom zemljom: ono nas ne isključuje iz Božjeg naroda, nego nas, naprotiv, stavlja u središte Gospodinove pozornosti, koji je Otac i ne želi na tom putu izgubiti nijedno od svoje djece. Zato trebamo učiti od njega, kako bismo doista bili zajednica koja hoda zajedno, kadra othrvati se tome da je zarazi kultura odbacivanja.

Kao što znate, enciklika *Fratelli tutti* potiče nas da prispopobu o dobrom Samarijanu čitamo u kontekstu današnjeg vremena. Odabralo sam je kao polazište, kao prekretnicu, kako bismo mogli izići iz sjene “tamnih oblaka zatvorenog svijeta” i “razmišljati i stvarati otvoreni svijet” (usp. br. 56). Postoji, naime, duboka veza između ove Isusove prispopobe i mnogih načina na koje se bratstvo negira u današnjem svijetu. Napose činjenica da je čovjek, pretučen i opljačkan, *ostavljen* pokraj ceste ilustrira stanje u kojem je previše naše braće i sestara ostavljeno u trenutku kad im je pomoći najpotrebnija. Nije lako razlikovati napade na ljudski život i dostojanstvo koji imaju prirodne uzroke od onih uzrokovanih nepravdom i nasiljem. Zapravo, sve veće razine nejednakosti i prevlast interesâ nekolicine

već sad utječu na svaku društvenu sredinu u tolikoj mjeri da je teško ikoje iskustvo smatrati "prirodnim". Sva se patnja zbiva u "kulturi" i usred njezinih različitih proturječja.

Ovdje je, međutim, važno prepoznati stanje usamljenosti i napuštenosti. To je okrutnost koju se može prevladati prije nego ikoju drugu nepravdu, zato što – kao što nam govori prispodoba – potreban je samo trenutak naše pažnje, osjećaj samilosti, da bi je se uklonilo. Dvojica prolaznika, koji za sebe misle da su pobožni i religiozni, vide ranjenog, ali se ne zaustavljaju. Treći pak prolaznik, Samarijanac, prezreni stranac, sažalio se i pobrinuo za tog stranca kraj puta, ponijevši se prema njemu kao prema bratu. Time, a da to nije ni mislio, mijenja stvari, čini svijet više bratskim.

Braćo, sestre, nikad nismo spremni za bolest, a često i priznati da smo poodmakle dobi. Plašimo se ranjivosti, a sveprisutna tržišna kultura tjera nas da je poričemo. Krhkosti nema mjesta. I tako zlo, kad provali i okomi se na nas, ostavi nas ležati na tlu obamrle. Može se dogoditi da nas drugi napuste ili da osjećamo da mi njih moramo napustiti kako im ne bismo bili na teret. Tako počinje samoča i truje nas gorak osjećaj nepravde zbog kojeg se čini da je čak i nebo zatvoreno. Teško nam je, naime, biti u miru s Bogom kad su naši odnosi s drugima i sa samim sobom prekinuti. Zato je tako važno, i kad je riječ o bolesti, da se cijela Crkva ugleda u primjer milosrdnog Samarijanca iz Evanđelja, kako bi postala vrijedna "poljska bolnica": njezino poslanje, naime, osobito u povijesnim okolnostima kroz koje prolazimo, izražava se u ostvarivanju skrbi. Svi smo ranjivi i krhki; svi trebamo tu suošjećajnu pažnju koja se zna zaustaviti, pristupiti, iscijeliti i podići. Stanje u kojem su bolesnici zato je apel koji slama ravnodušnost i usporava korake onima koji grabe kroz život kao da nemaju sestara i braće.

Svjetski dan bolesnika, naime, ne poziva samo na molitvu i blizinu s onima koji pate, nego također ima za cilj senzibilizirati Božji narod, zdravstvene ustanove i civilno društvo za novi zajednički hod naprijed. Ezekielovo proroštvo, citirano na početku, sadrži vrlo oštar sud o prioritetima onih koji imaju ekonomsku, kulturnu i izvršnu vlast nad narodom: »Mlijekom se hranite, vunom odijevate, ovnove tovne koljete, a stada ne pasete. Nemoćnih ne krijepite, bolesnih ne liječite, ranjenih ne povijate, zalutalih natrag ne dovodite, izgubljenih ne tražite, nego nasilno i okrutno njima gospodarite« (34,3-4). Riječ Božja je uvijek prosvjetljujuća i suvremena. Ne samo u prokazivanju, nego i u predlaganju. Zaključak prispodobe o milosrdnom Samarijancu, naime, sugerira nam kako se odjelotvorenje bratstva, koje započinje osobnim susretom, može proširiti na organiziranu skrb. Gostionica, gostioničar, novac, obećanje da ćemo jedni druge obavještavati (usp. Lk 10,34-35): sve nas to upućuje na službu svećenikâ, rad zdravstvenih i socijalnih radnika, zalaganje članova obitelji i volontera zahvaljujući kojima se svaki dan, u svim dijelovima svijeta, dobro suprotstavlja zlu.

U godinama pandemije porastao je naš osjećaj zahvalnosti prema onima koji svakodnevno rade na području zdravlja i istraživanja. Ali da bi se prevladala tako velika kolektivna tragedija nije dovoljno samo odavati počast herojima. COVID-19 je stavio na tešku kušnju tu veliku mrežu sposobnosti i solidarnosti i razotkrio struktturna ograničenja postojećih sustava socijalne skrbi. Ta zahvalnost, dakle, mora ići ruku pod ruku s aktivnim traženjem, u svakoj zemlji, strategijâ i resursâ kako bi se svima zajamčio pristup lijekovima i temeljnom pravu na zdravlje.

»Pobrini se za njega« (Lk 10,35) preporučuje Samarijanac gostioničaru. Isus to ponavlja i svakome od nas, te nas na kraju potiče: »Idi pa i ti čini tako!«. Kao što sam naglasio u *Fratelli tutti*, »ova nam prispodoba pokazuje kojim je načinima moguće obnoviti zajednicu

počevši od muškaraca i žena koji se poistovjećuju s krhkošću drugih, koji ne dopuštaju izgradnju društva u kojem vlada isključivost, nego postaju bližnji, podižu pale i vraćajući ih u društvo, tako da dobro bude svima zajedničko» (br. 67). Naime, »stvoreni smo za puninu koja se može postići samo u ljubavi. Živjeti tako da budemo ravnodušni na patnju nije nam mogućnost za izabratи« (br. 68).

I ove godine 11. veljače uprimo svoj pogled u Svetište u Lurdu kao proroštvo, pouku povjerenju Crkvi u srcu suvremenosti. Ne vrijedi samo ono što ima neku svrhu i nisu važni samo oni koji proizvode. Bolesnici su, naime, u središtu Božjeg naroda, koji ide naprijed zajedno s njima kao znak čovječanstva u kojem je svatko dragocjen i nikoga se ne smije odbacivati.

Zagovoru Marije, Zdravlju bolesnih, povjeravam sve vas koji ste bolesni, vas koji skrbite o njima u svojim obiteljima, na svom radnom mjestu, kroz istraživanje i volonterstvo, kao i vas koji se zalažete za uspostavljanje osobnih, crkvenih i građanskih veza bratstva. Svima od srca upućujem svoj blagoslov.

Rim, Sveti Ivan Lateranski, 10. siječnja 2023.

Poruke prigodom Dana posvećenoga života 2022.

...Zazivamo li snažno i često Duha, molimo li da ponovno zapali u našim srcima misijski plamen, apostolski žar, veliku ljubav prema Kristu i čovjeku? Osjećamo li se ponukanima navješćivati „što smo vidjeli i čuli” (1 Iv 1,3)? Osjećamo li čežnju za Kristom?

Dragi posvećeni muškarci i drage posvećene žene!

U ovom trenutku u kojem u Crkvi sve odiše jednim sinodskim duhom imamo radost proslaviti 27. Dan posvećenog života euharistijskim slavlјem u bazilici svete Marije Velike. U odsutnosti Svetoga Oca, zbog njegova apostolskoga putovanja u Demokratsku Republiku Kongo i u Republiku Južni Sudan, slavlјem će predsjedati Njegova Uzoritost kardinal João Braz de Aviz. Tim se danom sa zahvalnošću spominjemo neizmjerne milosti našega poziva da budemo „živo sjećanje na način postojanja i postupanja Isusa” (*Vita consecrata*, 22) i, svjesni toga da nam je dovoljna njegova milost (usp. 2 Kor 12,9), molimo za nju ponizno i s pouzdanjem, kako bismo živjeli dar vjernosti i radosti ustrajnosti.

Ovaj dan ujedinjuje sa svim zajednicama posvećenoga života diljem svijeta, putnicama na istoj zemlji koja nas uzdržava i u kojoj živimo ovu povijest koja pred nas stavlja izazove na koje smo pozvani odgovoriti. Bog nas nastavlja pozivati da posvetimo svoj život u različitim izrazima koji se uzajamno upotpunjaju i obogaćuju i koji su, prije svega, dar za Crkvu. Ustanove posvećenoga života (redovničke, monaške, kontemplativne, svjetovne, „nove ustanove”), *Ordo virginum*, pustinjaci i družbe apostolskoga života izražavaju cjelokupan posvećeni život koji pretače evanđelje u poseban oblik života, koji zna čitati znakove vjere očima vjere i koji nastoji odgovoriti dinamičnom vjernošću (usp. VC, 37) na potrebe Crkve u svijetu.

Sinodski hod bio je ideja vodilja naših prethodnih poruka, u kojima smo istaknuli zajedništvo i sudjelovanje. U ovoj ćemo se pak poruci dotaknuti poslanja: „raširiti šator” jest stav koji je u središtu misionarskoga djelovanja, kao što nas podsjeća naslov Radnoga dokumenta za kontinentalnu fazu Sinode. Poslanje nas vodi do punine našega kršćanskoga poziva, daje nam priliku vratiti se Božjem stilu koji je „blizina, suosjećanje i nježnost”, koji se izražava u riječima, u prisutnosti, u vezama prijateljstva. Ne možemo se odijeliti od života; prijeko je potrebno da se netko brine „za krhkosti i siromaštva našega vremena, liječeći rane i ozdravljajući slomljena srca Božjim balzamom” (papa Franjo, *Početak sinodskog puta*, 9. listopada 2021.).

„Poslanje je kisik kršćanskog života: jača ga i pročišćava” (papa Franjo, *Opća audijencija*, 11. siječnja 2023.). Da bismo živjeli to poslanje na Božji način kao posvećeni život, trebamo dah Duha, da opskrblijuje kisikom naše posvećenje, da raširi naš šator, da ne dopusti slabljenje ili nestanak želje da izlazimo i dođemo do drugih kako bi im navijestili evanđelje, da ponovno zapali u nama misijski žar. On je pravi protagonist toga poslanja i istodobno onaj koji održava svježinu naše vjere kako ne bi uvenula.

Ovaj nas dan potiče da si kao posvećene osobe postavimo pitanje: Zazivamo li snažno i često Duha, molimo li da ponovno zapali u našim srcima misijski plamen, apostolski žar, veliku ljubav prema Kristu i čovjeku? Osjećamo li se ponukanima navješćivati „što smo vidjeli i čuli” (1 Iv 1,3)? Osjećamo li čežnju za Kristom? Trpimo li i riskiramo u skladu s njegovim pastirskim srcem? Jesmo li spremni „raširiti naš šator”, kročiti zajedno? I nadasve se zapitajmo: Jesu li Isusova Osoba, njegovi osjećaji, njegovo suosjećanje, ono što pobuđuje zanos u našim srcima?

Oduvijek, pa tako i posljednjih godina, posvećene sestre i braća imali su u sebi iste Isusove osjećaje koji su ih doveli do toga da dadnu život za braću. Na ovaj dan slavimo njihovu krv prolivenu u jedinstvu s Kristom, koja je rječitija od svakoga govora o poslanju. Osim njihove tu je i krv koju su prolile žrtve rata, nasilja, gladi i nepravde.

Mi koji iz dana u dan dotičemo Božje spasenje živimo poslanje kao besplatno darivanje drugima svega ono što jesmo i što imamo. Mi koji dotičemo „trpeće i slavno Kristovo tijelo” raširimo svoj šator i dijelimo tako s drugima „sudbinu nade, taj nedvojbeni znak koji je plod spoznaje da je Gospodin uvijek uz nas. Kao kršćani ne možemo zadržati Gospodina samo za sebe: evangelizacijsko poslanje Crkve svoju punu i javnu vrijednost očituje u promjeni svijeta i očuvanju stvorenja.” (papa Franjo, *Poruka za Svjetski misijski dan*, 6. siječnja 2021.)

Gdje god da jesmo, takvi kakvi jesmo, mi smo poslanje ako je Božja ljubav u našem srcu. To poslanje raširuje prostor našega šatora i uči nas rasti u iskrenom skladu, jačajući veze, koračajući zajedno, Marijinom spremnom revnošću i njezinom dubokom radošću.

Zajedno, u zajedništvu i sudioništvu, mi smo poslanje Božje!

Neka nas Marija prati na tom našem misionarskom putu.

Vatikan, 25. siječnja 2023.

Kardinal João Braz de Aviz, prefekt
Mons. José Rodríguez Carballo, OFM, nadbiskup tajnik
Kongregacije za ustanove posvećenoga života i družbe apostolskog života

***

Budući da je primjer uvijek snažniji od riječi, posvećeni život pozvan je na poseban način svjedočiti o daru udioništva na odnosu Isusa s Ocem i njegova odnosa prema čovjeku. Ako smo „sinovi u Sinu”, onda trebamo biti i „braća u Bratu”.

Poštovane redovnice, redovnici i laici posvećeni u svijetu,
drage sestre i draga braćo u Kristu!

Ovogodišnji Dan posvećenoga života povezan je s približavanjem bolne godišnjice rata na prostoru Ukrajine, koji je ozbiljna prijetnja da se pretvori u još jedan svjetski rat s jezivim i nesagledivim posljedicama. Zasigurno neplanirano, ali simbolično, taj je rat započeo gotovo na samu godišnjicu svečanoga donošenja *Dokumenta o ljudskom bratstvu za mir u svijetu i zajednički život*, koji su u Abu Dhabiju potpisali papa Franjo i veliki imam Al-Azhara Ahmad Al-Tayyeb, i godinu dana nakon prvoga obilježavanja Međunarodnoga dana ljudskoga bratstva, ustanovljenoga rezolucijom Opće skupštine Ujedinjenih naroda. To pokazuje kako je velika razlika između razmišljanja, pisanja i poziva na bratstvo i stvarnosti njegova življenja. Često su si tijekom povijesti pojedinci uzimali pravo odlučivati da jedan narod „nema pravo na postojanje“. Čak i bez tako izravne prijetnje, mnogim narodima i pojedincima oduzima se dostojanstvo i dopušta poniranje u bijedu i umiranje u njoj. Sila i nasilje, dominacija jačih i moćnijih stalnice su ljudske povijesti koje uvijek iznova pogađaju stvarnost onih kojima je uskraćeno pravo da budu prepoznati i priznati kao braća i sestre te su označeni kao suparnici. To nerijetko vodi i do izazova njihova nasilnoga uklanjanja. Prva smrt o kojoj nam govori Biblija jest bratobojstvo (Post 4,1–16). Braća su imala različita zanimanja i poslove, a onda i različite oblike egzistencije. Postojanje različitosti među ljudima spada na čovjekovu stvorenost. Sam Bog podijelio je darove tako da je jednomu dao jednu, a drugomu drugu sposobnost; jednomu je dao više, a drugomu manje. Čovjek bi se trebao naučiti živjeti s činjenicom egzistencijalne nejednakosti i različitosti. No ona je provokativna te ponekad potiče na nasilje koje čovjeku nudi mogućnost nametanja vlastite volje drugomu, sposobnost ovladavanja i na kraju uništavanja drugoga. Ne htjeti prihvati drugoga i drukčijega znači krenuti putem sukoba, koji u krajnjem slučaju vodi i do proljevanja krvi, te tako uništiti ne samo međubratsko zajedništvo nego i zajedništvo s Bogom.

Enciklika pape Franje *Fratelli tutti* (2020.) trajni je poziv svim članovima Crkve koja djeluje u takvom svijetu i nije imuna na sve što se u njemu događa. Ona napose potiče nas, Bogu posvećene osobe, na preispitivanje vlastitoga življenja kako bismo bili vapaj svijetu za promociju bratstva i sestrinstva među ljudima „čuvajući stvoreno i cijeli svemir, te podržavajući svaku osobu, osobito najpotrebnije i najsiromašnije“ (*Dokument o ljudskom bratstvu*). Budući da je primjer uvijek snažniji od riječi, posvećeni život pozvan je na poseban način svjedočiti o daru udioništva na odnosu Isusa s Ocem i njegova odnosa prema čovjeku. Ako smo „sinovi u Sinu”, onda trebamo biti i „braća u Bratu”. Božji odnos prema čovjeku mora biti jedina i isključiva mjera čovjekova odnosa prema braći.

Isus Krist nije poput drugih svojih suvremenika osnovao rabinsku školu, nego zajednicu života u kojoj će vladati bratsko-sestrinski odnosi. Oni su cilj i njegova naučavanja. „Tko je majka moja, tko li braća moja? I pruži ruku prema učenicima: ‘Evo,’ reče, ‘majke moje

i braće moje! Doista, tko god vrši volju Oca mojega, koji je na nebesima, taj mi je brat i sestra i majka.” (Mt 12,48–50). Privlačna moć prve kršćanske zajednice bila je plod truda oko življenja te stvarnosti. „U mnoštva onih što prigrliše vjeru bijaše jedno srce i jedna duša” (Dj 4,32). U svijetu kojim su vladale religijske, klasne, rasne i nacionalne podjele takav način života predstavlja je izazov. Jedne je poticao na nasilje u želji za očuvanjem postojećega poretka, a druge je privlačio da se i sami pridruže novosti života Crkve. Unatoč progonstvima broj kršćana rastao je začuđujućom brzinom.

Uspostava bratstva u apostolskoj zajednici ipak nije bilo lako ostvarenje. Sveti pismo svjedoči nam o prepirkama učenika o tome tko je među njima najveći i koja će mjesta zauzeti u Isusovu Kraljevstvu. Nasuprot njihovoј ljudskoj logici Isus stavlja Božju. „Ako tko želi biti prvi, neka bude od svih posljednji i svima poslužitelj!” (Mk 9,35) Čak ni susret s Uskrsnulim nije bio dostatan za nadvladavanje podjela do mjere da je sveti Pavao vatio: „Zaklinjem vas, braćo, imenom Gospodina našega Isusa Krista: svi budite iste misli; neka ne bude među vama razdora, nego budite savršeno istog osjećanja i istog mišljenja” (1 Kor 1,11). Radi iskorjenjivanja postojećih suparništava evanđelisti navode Isusove riječi „jedan je učitelj vaš, a svi ste vi braća” (Mt 23,8).

U svom djelu *Kršćansko bratstvo* J. Ratzinger podsjeća da je Krist ljude naučio Bogu govoriti „Oče naš”. To „naš” nije manje važno od „Oče”. Otac nebeski stavlja se izravno u zaštitu naših međusobnih bratskih/sestrinskih odnosa. On im je temelj, uzor i zaštita. Teološki gledano, brat ima primat pred prijateljem: prijatelja izabiremo, a brat nam je darovan. Zato „draga braća i sestre” nosi drukčiju poruku i nijansu od „dragi prijatelji”. Prema J. Ratzingeru, ta nam perspektiva baca novo svjetlo na razumijevanje kršćanskih zajednica. One nisu skupine prijatelja koji se odjeljuju od drugih zatvarajući se sami u sebe, nego su zajednice osoba koje druge prihvataju kao braću i sestre koje im je Bog darovao.

Zajednice posvećenoga života nastajale su kako bi ostvarile Isusovu želju življenja bratstva i sestrinstva pretačući evanđelje u poseban oblik življenja. Prihvatanje poziva na takav način života ne prepostavlja biranje osoba s kojima ćemo taj poziv dijeliti, nego prihvatanje sestara i braće koju nam je Bog darovao. Ono traži svoju potvrdu u svakodnevnom zajedničkom životu i poslanju. Kada govorimo o bratstvu ili sestrinstvu, prepostavljamo i zahtijevamo jednakost dostojanstva unatoč svim međusobnim razlikama. Ako je nema, stvarnost bratstva gubi se, dokida i uništava. Nejednakost među onima koji očekuju da budu jednaki jedan je od najsnažnijih konfliktnih motiva. Crkva naglašava: „Svi se trebaju sjetiti da je bratsko zajedništvo, kao takvo, već apostolat, tj. da izravno pridonosi djelu evangelizacija” (*Bratski život u zajednici*, br. 54.). Bratstvo i sestrinstvo posvećenih osoba uvijek je imalo misijsku snagu svjedočenja i djelotvorne ljubavi prema potrebitima. Prema riječima svetoga Ivana Pavla II.: „sva plodnost redovničkog života zavisi o svojstvu bratskog života u zajedništvu” (Plenarno zasjedanje CIVCSVA, 20. 11. 1992.). Zajednice posvećenoga života moraju biti svjedoci i promicatelji bratstva i sestrinstva u svijetu u kojem sve više prevladava podijeljenost, sukobi, interesi, individualizam i hladnoća prema najslabijima. U enciklici *Fratelli tutti* papa Franjo piše o današnjoj kulturi koja sve više ujedinjuje svijet i ljude međusobno približava, ali nas ne čini braćom i sestrama. „Usamljeniji smo više nego ikada u tom omanovljenom svijetu koji daje prednost individualnim interesima te oslabljuje zajedničarsku dimenziju života. Povećavaju se uglavnom tržišta, na kojima osobe igraju ulogu potrošača ili gledatelja. Napredovanje toga globalizma u pravilu promiče identitet jačih koji se štite, ali nastoji rastochiti identitet slabijih i siromašnijih područja, čineći ih ranjivijima i ovisnijima.

Na taj način politika postaje sve slabija u odnosu na transnacionalne gospodarske sile koje primjenjuju načelo ‘podijeli pa vladaj.’ Stvarnost blizine u kojoj nismo braća i sestre prisutna je u svim oblicima zajedničarskoga života, pa, nažalost, i među onima koji se nazivaju braćom i sestrama. Stoga Crkva upozorava da „ostvarenje redovnika i redovnica prolazi kroz njihovu zajednicu. Tko želi živjeti nezavisni život, odvojen od zajednice, svakako nije udario sigurnim putem savršenstva vlastitog staleža” (BŽZ, br. 25.). S pravom se kaže da „bratski život prirodno očarava mlade” (BŽZ, br. 24.), pa se onda nameće pitanje trebamo li i tu tražiti razloge današnje krize odgovora na poziv posvećenoga života.

Stoga neka ovogodišnji Dan posvećenoga života bude poticaj na prihvatanje, priznanje i življenje bratstva/sestrinstva sa svima onima kojima je to uskraćeno, pa i u našim zajednicama.

Zagreb, 31. siječnja 2023.

Uime Vijeća HBK
za ustanove posvećenoga života i družbe apostolskoga života,
mons. Zdenko Križić, predsjednik

Uime HRK,
Slavko Slišković OP, predsjednik

Školske sestre franjevke Krista Kralja

LIST DRUŽBE

Godina XXVI.

Studeni 2022.

Br. 2 (67)

Generalna kuća
Via Bruno Buozzi, 1
00046 Grottaferrata (RM)
ITALIJA
Tel: 0039/06/9412466
E-mail: segreteria.generale@ssfcr.org

Na naslovnici: Kip Bezgrešne u crkvi Kuće matice u Mariboru

Sve ima svoje doba, i svaki posao pod nebom svoje vrijeme, veli Propovjednik (Prop 3, 1). I naša Družba ima svoje doba, vrijeme nastanka, vrijeme rasta, vrijeme grananja i širenja... koje je zahtijevalo odgovarajuće odluke u svrhu usklađivanja i povezivanja sestara i apostolskog djelovanja, poštujući različite kulture i unoseći u njih radost Evanđelja u franjevačkom duhu, slijedeći primjer utemeljiteljice Majke Margarite Pucher i prvih sestara.

*Okružno pismo vrhovne predstojnice s. M. Klare Šimunović
o stotoj obljetnici podjele Družbe na provincije*

Generalna kuća

Godina koja je na izmaku bila je u znaku stote obljetnice priznanja Družbe redovničkom ustanovom papinskoga prava i podjele na prve četiri provincije. Kao Vrhovna uprava živjeli smo ovu godinu u zahvalnosti Gospodinu za našu povijest i potičući sestre da s nadom gledaju u budućnost. Posebno se to odnosilo upravo na prve četiri provincije.

Mariborska provincija je u travnju i svibnju ove godine pod svoje okrilje primila Tršćansku i Austrijsku provinciju. Dugotrajan proces pridruživanja Vrhovna uprava vodila je i usmjeravala s čvrstom vjerom i životom nadom da dobri Bog vodi ovo svoje djelo, potičući sestre da učvršćuju zajedništvo i jedinstvo Družbe te sve povjeravaju Presvetom Srcu Isusovu i u čvrstoj vjeri da će biti samo ono što je od vječnosti odredilo Presveto Srce (usp. Peto pismo M. Margarite Pucher).

Lemontska provincija u lipnju je slavila svoj Redoviti provincijski kapitol pod predsjedanjem vrhovne predstojnice s. Klare Šimunović. Sagledavajući stvarnost Provincije, svjesne oslabljenih snaga i mogućnosti, ali sa željom i nastojanjem da i danas žive svoje poslanje i odgovaraju potrebama Crkve donijele su odluke i preporuke za osnaživanje svoga duhovnoga i zajedničkog života te izabrale novu Provincijsku upravu.

U kanonskom pohodu zajednicama u Misiji u Demokratskoj Republici Kongu, koje pripadaju Splitskoj provinciji, s. Klara bila je u rujnu i listopadu ove godine. U osobnim i zajedničkim susretima sa sestrama poticala ih je da, ukorijenjene u stoljetnoj baštini Provincije, mladošću duha i novih zvanja žive i razvijaju karizmu na afričkom tlu. Znak nade i plodnosti karizme jest i širenje Misije izvan granica DR Konga i otvaranje nove zajednice u župi Rwanyena u Ugandi na završetku kanonskog pohoda Vrhovne predstojnice.

Nazočnošću na središnjim proslavama stote obljetnice osnutka provincija Vrhovne uprave su dijelile radost i zahvalnost sa stoljetnim slavljenicama i bile znak pripadnosti i jedinstva naše redovničke obitelji. Sa željom da i ova proslava pridonese dubljem posvjećivanju karizmatskog

poslanja Družbe i dijela vlastite odgovornosti za svijet u kojem živimo, Vrhovna predstojnica je pozvala sestre da gledaju u budućnost u koju nas Duh Sveti šalje da i preko naše krhkosti i neznatnosti učini još velikih stvari za Crkvu, za sredine u kojima imamo milost živjeti i djelovati.

Bile smo aktivno uključene i u događanja koja su organizirana na planu Crkve, posvećenoga života i franjevačkih zajednica. Sestra Klara sudjelovala je na plenarnoj skupštini Međunarodne unije vrhovnih predstojnica (UISG) koja je od 2. do 6. svibnja održana u Rimu na temu *Prigrliti ranjivost na sinodskom putu*, a potom i na skupštini Međunarodne konferencije braće i sestara Trećeg samostanskog reda sv. Franje (CFI-TOR), od 9. do 15. svibnja u Asizu, na temu *Nepodijeljenim srcem rasti u univerzalnoj ljubavi*. Sestra Vida sudjelovala je na izbornoj skupštini Pokreta franjevačkih redovnica (Mo.Re.Fra) od 15. do 18. rujna u Asizu. Osim ovoga, pratili smo virtualnim putem razna predavanja i susrete o Sinodi uključujući se tako u *zajednički hod* s cijelim Božjim narodom.

Započele smo pripremu za naš Redoviti vrhovni kapitol 2023. Stavljujući se u osluškivanje nadahnuća Duha Svetoga, zajedno sa svim sestrama Družbe molimo riječima sv. Franje: *da unutra očišćeni, unutra rasvijetljeni i Duhom Svetim raspaljeni mognemo slijediti stope Gospodina našega Isusa Krista.*

s. Samuela Klaić

Mariborska provincija

Proljetos se, nakon dulje pripreme, dogodio povjesno važan događaj za našu, kao i za Tršćansku i Austrijsku provinciju, koje su pridružene Mariborskoj provinciji. Najprije je 25. travnja, upravo u godini stote obljetnice osnutka, pridružena Tršćanska provincija, a potom 28. svibnja i Austrijska provincija, nakon 67 godina njezina postojanja. Službeni čin pridruživanja provincijâ upriličen je 26. i 27. svibnja u St. Peteru te 28. i 29. svibnja u Trstu. Oba puta najprije je održan sastanak provincijskih uprava provincije u pridruživanju i Mariborske provincije te Vrhovnom predstojnicom i njezinom zamjenicom. Potom je slijedilo euharistijsko slavlje koje je predslavio mjesni biskup, a u kojem su sudjelovale sestre susjednih zajednica. Za vrijeme svete mise pročitan je Dekret pridruživanja koji je vrhovna predstojnica s. Klara Šimunović uručila provincijskoj predstojnici Mariborske provincije s. Veroniki Verbić i Provincijskoj predstojnici pridružene provincije. Nakon ovih događaja, u nedjelju 26. lipnja u Repnjama upriličen je susret sestara „proširene provincije“. Potaknute da u nadi koračamo putom promjena, po uzoru na svetog Franju, provele smo vrijeme u sestrinskom ozračju okupljene za stolom kako bismo se međusobno upoznale. Prije nego što smo krenule na naš zajednički put, duhovno smo se krijepile slušajući Riječ Božju i povjeravajući se Presvetom Srcu Isusovu.

Tijekom ljetnih mjeseci održavale su se razne pastoralne aktivnosti (duhovne obnove za djecu, duhovne vježbe za mlade, oratoriji, domaćinski tečajevi, hodočašća i dr.) u Brezju, Repnjama, Novoj Štifti, Stični i Žabnicama te u župama.

U subotu, uoči svetkovine Velike Gospe, u Repnjama smo proslavile jubileje redovničkog života. Slaveći svečanu Misu, zahvalili smo Bogu za dar redovničkog života jedanaest sestara jubilantkinja. One su, kao pripravu za jubilej, imale duhovne vježbe u Brezju.

U rujnu, s novom školskom i pastoralnom godinom, ponovno su oživjeli dječji vrtići, internat i škola u St. Peteru, produžena nastava za osnovnoškolce u Zavodu *Svete Obitelji* u Gorici, kateheze za

djecu i mlade u župama i razni duhovno-odgojni programi u Domu Majke Margarite u Repnjama. U Domu sv. Elizabete za studentice u Kući matici u Mariboru popunjena su sva mjesta, dok Obiteljski centar „Mir“ prihvata mnoge ljude koji traže pomoć. Sestre koje su uključene u razne pastoralne aktivnosti na svojim susretima razmjenjuju iskustva, planiraju i vrednuju svoj rad. Sve sestre podupiru apostolsko djelovanje moleći za Božji blagoslov, a osobito bolesne i starije sestre prikazujući svoje trpljenje na tu nakanu.

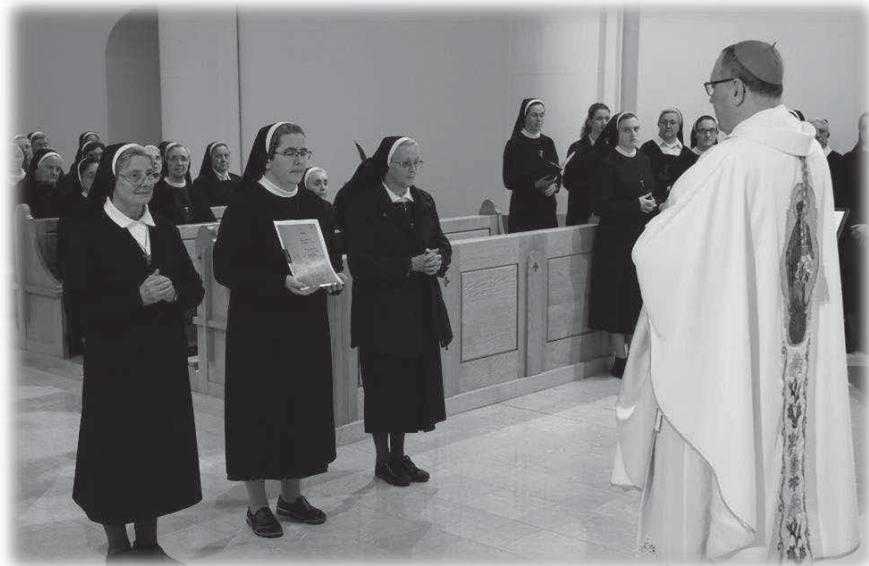
Zahvalni smo Bogu na daru kandidatkinje Maje Kajtna, koja je na blagdan Rođenja Blažene Djevice Marije 8. rujna u Kući matici u Mariboru započela vrijeme postulature. Neka Gospodin i nadalje osvjetljava pred njom put na koji ju poziva.

Provincijska predstojnica s. Veronika Verbič i provincijska savjetnica s. Polonca Majcenovič, brinući za sve zajednice Provincije, u prvoj polovici listopada oputovale su u Egipat gdje su provele neko vrijeme s našim sestrama u Kairu i Aleksandriji.

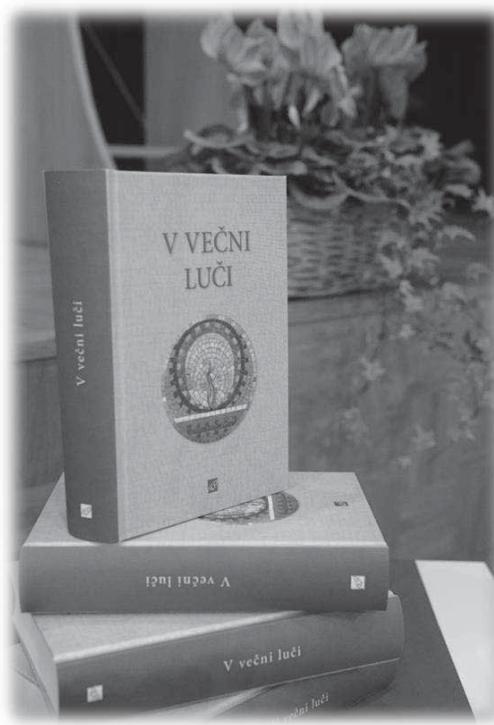
Veliki broj sestara ove je jeseni u biskupijskim marijanskim svetištima u Sloveniji sudjelovalo u molitvi za nova duhovna zvanja i njihovu ustrajnost u pozivu. Jednako tako, puno sestara sudjelovalo je na Redovničkom danu u Mariboru, a pridružilo im se i nekoliko sestara iz Austrije. Krajem listopada ujedinile smo se molitvi za mir na tradicionalnom susretu *U duhu Asiza* pod gesлом „Mir vam svoj dajem“, koji je ove godine održan u svetištu Majke Božje na Ptujskoj Gori.

U Mariboru smo 19. studenoga proslavile 100. obljetnicu osnutka Provincije. Velika radost za nas je ovom prigodom bila nazočnost vrhovne predstojnice s. Klare Šimunović, njezine zamjenice s. Vide Tomažič te provincijskih predstojnica Splitske, Lemontske, Mostarske i Bosansko-hrvatske provincije sa sestrama.

Svečanu misu zahvalnicu u crkvi Kuće matice predslavio je mons. Alojzij Cvikl, mariborski nadbiskup metropolit, a koncelebrirali su svećenici koji su posebno povezani sa sestrama u Mariboru. U svojoj homiliji nadbiskup je istaknuo *kako jubilej nije samo vrijeme sjećanja, nego također i osluškivanja nadahnuća Duha Svetoga koji nam pokazuje put u budućnost*.

Slijedio je slavljenički program u Zavodu Antona Martina Slomšeka, čiji je glavni dio bio posvećen predstavljanju dviju knjiga životopisa pokojnih sestara: *Kronika naših pokojnih sestara 1871-1921* i *U vječnom svijetlu* (za razdoblje od 1922. do 2022. godine). Knjige je predstavila s. Mira Rožanc, koja je puno pridonijela njihovom uređivanju, te nekoliko suradnica.

Program je bio obogaćen pozdravnim riječima Vrhovne i Provincijske predstojnice, čitanjem ulomaka iz knjiga, glazbenim točkama i recitacijama. Mogla se pogledati i izložba *O sto godina milosti Gospodnje pjevat ēu dovijeka*, pripremljena u povodu stote obljetnice Provincije i pedesete obljetnice provincijskog glasila *Glasovi*, koja je nakon otvaranja u Mariboru 12. rujna 2021. putovala po Sloveniji. Slavlje je nastavljeno svečanim ručkom za sestre i goste.

U studenome su Lemontska i Splitska provincija također proslavile svoju 100. obljetnicu osnutka. Iz naše Provincije na slavlju u Lemantu sudjelovale su zamjenica provincijske predstojnice s. Angela Zanjković i s. Majda Tisel, a u Splitu provincijska predstojnica s. Veronika Verbič, provincijska savjetnica s. Polonca Majcenović, koja je sudjelovala kao izlagač na simpoziju, i s. Terezija Tomazin.

Iza nas je doista bogato razdoblje obilježeno promjenama, povezanošću u duhu svetoga Franje i iznad svega *zahvalnošću i radošću radi izabranja i poslanja koje nije plod ljudske domišljatosti, nego Božje inicijative* (iz homilije mons. Alojzija Cvikla od 19. studenoga 2022.).

s. Martina Štemberger

Splitska provincija

Dok se na obzoru svjetskih zbivanja izmjenjuju tamni oblaci uvijek novih neprilika prijeteći urušavanjem svijeta kakvog pozajemo, stojimo pred izazovom pronošenja Kristova svjetla nade svijetom. Pravednici, kako nam Pismo progovara, žive od vjere; od vjere da Gospodin vodi tijek povijesti do konačnog dana, a Božja riječ plodove donosi i raste neovisno o vremenima i (ne)prilikama. U toj vjeri motrimo djeliće stvarnosti prepoznajući u njima trag prisutnosti Gospodara vremena i zrnca njegove milosti među nama.

Tako je na svetkovinu Presvetog Srca Isusova u provincijskom središtu na Lovretu naših dvadeset sestara proslavilo jubileje redovničkog života. U zahvalnosti smo se prisjetile desetljećâ predanja i nesebičnog služenja Gospodinu kojim su ove naše sestre obogatile našu zajednicu i Crkvu. Svečano euharistijsko slavlje predvodio je nadbiskup splitsko-makarski mons. Dražen Kutleša kojem je ovo ujedno bio i prvi posjet našoj zajednici. Upravo na dan proslave, jedna od jubilantkinja, s. Magdalena Višić obranila je na Filozofsko-teološkom fakultetu Sankt Georgen u Frankfurtu doktorsku disertaciju naslova *Bibliodrama kao put pomirenja u Hrvatskoj. Izazovi i poticaji za pastoral i katehezu*. Time je postigla akademski stupanj doktora znanosti iz područja religiozne pedagogije, katehetike i didaktike te tako na doista lijep način obilježila svojih 25 godina redovničkog života.

Prigodno, u godini obilježavanja 100. godišnjice osnutka Provincije, krajem lipnja iz tiska je izšla knjiga s. Marije Petre Vučemilo *Put u svjetlo II*. Riječ je o sedamdeset i dva nekrologa sestara naše Provincije preminulih u razdoblju od 1997. do 2022. godine. Ovo djelo nastavak je prve knjige *Put u svjetlo* s. Berhmane Nazor u kojoj su prikazani životopisi pokojnih sestara naše Provincije od dolaska u Split do 1997. godine. Sabrani nekrolozi vrijedna su nam duhovna baština koju u ovoj godini proslave s posebnom pozornošću prebiremo.

S prvim ljetnim danima, početkom srpnja, u Trpanju na poluotoku Pelješcu održane su međuprovincijske duhovne vježbe za naše kandidatkinje i postulantkinje. Duhovne vježbe je vodio i svojim nagovorima obogatio trpanjski župnik don Alen Keri koji je tijekom četiri dana našim odgajanicama pokušao približiti otajstvo duhovnog poziva i svu ljepotu i teškoće ljudskog odaziva na putovanju na koje su se netom otisnule.

Sredinom srpnja u provincijskom središtu na Lovretu proslavile smo nesvakidašnji događaj: 100. rođendan naše najstarije sestre Aleksije Sardelić. S još uvijek vitalnom s. Aleksijom podijelile smo radost slavlja i zahvalile Bogu na blagoslovu njezinog dugog i bogatog života. Slavlju su se svojim čestitkama pridružile brojne sestre, rodbina i oni s kojima je s. Aleksija podijelila dio životnog puta.

Ususret proslavi 100. godišnjice osnutka Provincije, početkom listopada organizirano je provincijsko hodočašće u Nacionalno svetište sv. Josipa u Karlovcu. Ovom dragom svetu hodočastilo je šezdesetak sestara koje su na povratku posjetile rodnu mjesto i spomen-dom blaženog Alojzija Stepinca utječući se osobnom i zajedničkom molitvom njegovu zagovoru.

Krajem studenoga u provincijskom središtu na Lovretu svečano je proslavljen 100. obljetnica osnutka naše Provincije. Prvog dana proslave, 26. studenoga, održan je cjelodnevni simpozij pod geslom *Nositeljice nade u svijetu*. Simpoziju su uz vrhovnu predstojnicu s. Klaru Šimunović i provincijske predstojnice Mariborske, Mostarske i Bosansko-hrvatske provincije naše Družbe te poglavare i poglavarice ostalih redovničkih zajednica nazocili i predstavnici crkvene i lokalne vlasti, svećenici, brojne sestre i dragi gosti. Nizom izlaganja predavači su okupljenim gostima približili život i djelovanje sestara u minulom stogodištu naglasivši i neke, za život Provincije, važne osobe i događaje; osnivanje Hrvatske provincije 1922. godine te život i djelo prve provincijske predstojnice s. M. Ladislave Kalinšek. Svečano euharistijsko slavlje u nedjelju 27. studenoga predvodio je mons. Giorgio Lingua, apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj. Uz čestitku na ovoj visokoj obljetnici pozvao nas je da nastavimo svoje djelo služenja naglasivši kako je vrijedno samo ono što se čini iz ljubavi. Proslavu smo zaključile zajedničkim objedom i druženjem u samostanskoj dvorani. Kao dio programa, nekoliko dana prije središnje proslave, 23. studenoga u Splitu je otvorena izložba pod naslovom *Školske sestre franjevke u Splitu od 1904. do danas*. Izložbu koja je fotografijama pratila povijest naše Provincije obogatile su naše sestre svojim likovnim djelima.

Proslava obljetnica vrijeme je zahvalnog sjećanja na prijeđeni put i učinjeno dobro ali i prigoda za promišljanje o budućem vremenu. Neka nam Gospodin koji nam je iskazivao vjernost i milost od naših početaka bude i nadalje put, snaga i svjetlo kako bismo, poput sestara koje su nam prethodile, i mi danas bile autentični svjedoci Njegove ljubavi prema čovjeku i *nositeljice nade u svijetu*.

s. Marina Fuštar

Misija u Demokratskoj Republici Kongu

Zajedništvo – sudjelovanje – poslanje: tri vrijednosti kršćanskog i, još više, redovničkog života okosnica su biskupske sinode (2021.-2023.). Protekla pastoralna godina, kao i ova koju smo započele, obilježene su ovim vrijednostima. Održani su mnogi susreti, duhovne obnove, seminari za sestre i za odgajanice na kojima smo tražile korijene, značenje i praktične primjene ovih vrijednosti. Imamo osjećaj da smo potpuno shvatile ove tri riječi. A opet, istina je, ostaju nam misterij, nedostižne su i kao da nam u življenu izmiču kao *pjesak kroz prste*. Ipak, uvijek nas iznova potiču i daju polet novim počecima te sa svetim Franjom ponavljamo: „Započnimo, do sada smo malo ili ništa učinili“. Što ih više razmatramo, sve više uviđamo koliko su jedinstvene i tjesno povezane. Doista, „tko ima jednu i ne povrijedi druge, ima ih sve. Tko povrijedi jednu, nema nijedne i povrjeđuje sve“ (*Pozdrav krepostima 6-7*). Ali, Bogu hvala, ne samo da smo slušale i razmišljale o njima nego smo ih nastojale i živjeti. Štoviše, one su bile osobito naglašene u nekim trenucima našega zajedničkog života proteklih mjeseci.

Zajedništvo smo posebno živjele u vrijeme duhovnih vježbi koje su bile organizirane tijekom mjeseca srpnja u našoj „oazi molitve“ u Luhwinji, najprije za kandidatkinje i postulantkinje, a potom za sestre. Početkom kolovoza u Bukavuu smo imale seminar za djevojke koje se zanimaju za redovnički život i, na naše veliko oduševljenje, odazvalo ih se puno više negoli prijašnjih godina.

Sestrinsko zajedništvo snažno smo živjele u slavlju obnove redovničkih zavjeta sestara juniorki (8. kolovoza i 16. rujna), u obredu primanja u postulaturu i novicijat (10. kolovoza), a na osobit način u slavlju prvih redovničkih zavjeta na blagdan sv. Klare Asiške. Prateći naše tri novakinje u

njihovom predanju Bogu po redovničkim zavjetima, sve smo obnovile svoje osobno predanje i pripadnost Družbi. Snažno smo doživjele kako je lijepo i milosno biti školska sestra franjevka.

Sudjelovanje koje traži od svake od nas zalaganje, zauzetost, hrabrost, izricanje svoga mišljenja, međusobno slušanje, osim u našem svakidašnjem životu u zajednici, na osobit način imale smo prigodu živjeti tijekom kanonskog pohoda vrhovne predstojnice s. Klare Šimunović koja je bila s nama od 7. rujna do 7. listopada. Tema kanonskog pohoda bila je u sinodalnom duhu: *Sestrinsko zajedništvo u duhu sinode*. Sestra Klara je susrela sve sestre u Misiji u osobnim i raznim zajedničkim susretima. Svaka od nas mogla je pitati, predlagati, podijeliti ono što smatra dobrim i korisnim za sebe osobno, za zajednice i za cijelu Misiju. Bili su to doista milosni dani.

Poslanje je svakodnevno, trajno. Svako misno slavlje završnim pozdravom svećenika *Ite misa est* šalje nas svjedočiti proslavljenou otajstvo. Tako i svaki naš apostolat je življjenje *poslanja*. Posebnu milost poslanja doživjele smo otvaranjem nove zajednice u župi Rwanyena u Ugandi. Od prvog posjeta ovoj župi, ostvarenog u prosincu prošle godine, intenzivno smo živjele zajedništvo u molitvi i zajedničkoj želji *ići dalje*. Aktivno smo sudjelovale u razgovorima i planiranju odlaska sestara u novu misiju. Na blagdan sv. Franje, 4. listopada, u prisutnosti vrhovne predstojnice s. Klare Šimunović, povjerenice sestara u Misiji s. Françoise Balibuno Ciza, nekolicine naših sestara iz DR Konga, sestara Bosansko-hrvatske provincije iz Rwentoba te sestara Kéeri Božje ljubavi iz župe Rushoka, mjesni župnik blagoslovio je kuću za sestre koje će djelovati u toj župi. Četiri sestre s. Marie Louise Kaswera, s. Noëlla Mizinzi, s. Clara Ernestine Munguoburha i s. Bernardine Ntamungo Balamba time su započele svoje poslanje i svjedočenje karizme Družbe u novoj kulturi. Bogu hvala za ovaj milosni dar o 100. obljetnici naše Provincije!

Poslanje se može ostvarivati u svakoj sredini. Nakon pet godina rada i svjedočenja zajedno s nama u našoj Misiji, s. Adriana Galić odlučila je nastaviti svoje poslanje u domovini, te se krajem kolovoza vratila u svoju Provinciju Svetе Obitelji u Hercegovini. Neka je prati Božji blagoslov u novom apostolatu.

Listopad, mjesec misija, započele smo otvaranjem nove zajednice u Ugandi. Zaključile smo ga prisjećajući se jednog davnog početka i obilježile 40 godina zdravstvenog centra koji su naše prve misionarke, uz pomoć brojnih dobročinitelja, gradile, vodile i unaprjeđivale u Luhwinji, našoj kolijevci u DR Kongu. Danas je to lijepa i dobro opremljena bolnica ne samo za Luhwinju već i za okolna mjesta, u vlasništvu je nadbiskupije Bukavu, a u njoj sada rade tri naše sestre.

Božja Mudrost doista upravlja našim planovima i životom. Neka Mu je slava i hvala!

s. Samuela Šimunović

Lemontska provincija

Veliki filozof Konfucije rekao je: „Kamo god ideš, *idi svim srcem*“. Mariborske sestre početkom 20. stoljeća možda nisu poznavale Konfucija, ali su svakako u život provodile ovu njegovu misao. Brojne su sestre, neke još s privremenim zavjetima, napustile Maribor i svoju domovinu kako bi misionarile među slovenskim i hrvatskim iseljenicima u Sjedinjenim Američkim Državama. Mnoge od njih ostale su ovdje, nerijetko u siromašnim i teškim uvjetima, te *svim srcem* služile Božjem narodu. Zahvaljujući njihovu primjeru, počele su im se pridruživati mlade djevojke. Tako je zajednica u Sjedinjenim Državama 1922. godine postala jedna od prve četiri provincije naše Družbe.

Ove godine slavimo 100. obljetnicu sa zahvalnošću Bogu i prvim sestrama koje su doprinijele izgradnji naše Provinciju u zajednicu koja je jedno vrijeme brojala 171 sestruru. Iako je taj broj danas znatno manji, kao i u mnogim drugim zajednicama, mi nastavljamo naš apostolat *svim srcem*, gdje god da se nalazimo.

Kako bismo izrazile svoju zahvalnost za sve što nam je dano, osmislice smo dva projekta kojima želimo nastaviti naše poslanje, posebno na području obrazovanja i služenja siromašnjima.

Prvi je projekt stipendiranja za koji se nadamo da će trajati još mnogo godina. Svaka djevojka čija je majka ili baka pohađala našu školu *Mt. Assisi Academy*, može se prijaviti za jednu od dvije godišnje stipendije u iznosu od 2.500,00 dolara. Taj novac može biti upotrijebљen za školovanje, knjige, uniforme, školarinu itd. Osmislice smo postupak koji svaka djevojka treba proći prilikom podnošenja molbe za stipendiju.

Naš drugi projekt uključuje sve sestre u Provinciji. Svaka je sestra dobila bon u iznosu od sto dolara (u čast sto godina Provincije) koji je mogla darovati jednom ili više različitih projekata koje ona podupire. Tako će neke od ovih donacija otići u misiju naših sestara u Ugandi, a druge u Vareš. Ostale donacije idu ustanovama kao što su domorodačke škole u Sjedinjenim Državama, Američko društvo za borbu protiv raka, Caritas i mnoge druge.

Dan proslave 100. obljetnice naše Provincije, 6. studenoga 2022. godine, započeo je u samostanskoj kapeli sv. Franje Asiškog svečanom euharistijom koju je predslavio biskup Kevin Birmingham,

uputivši prigodnu homiliju u kojoj je naglasio zahvalnost. Uz njega suslavila su još petorica svećenika. Liturgijsko slavlje je lijepim i sadržajnim pjesmama obogatio zbor pod vodstvom Christine Grinius. U misnom slavlju sudjelovali su uzvanici i naši pridruženi članovi. Poseban blagoslov za nas bila je prisutnost vrhovnih savjetnica s. Jimene Alviani i s. Lidije Glavaš iz Grottaferrate te s. Angele Zanjkovič i s. Majde Tisel iz Maribora, koje su došle slaviti s nama. Nazočne su bile i naše sestre iz Mostarske provincije iz zajednice u Chicagu.

Nakon mise, slavlje smo nastavile uz svečanu večeru u Velikoj kristalnoj dvorani. Prije večere upriličen je kratki program. Provincijska predstojnica s. Therese Ann Quigney pozdravila je uzvanike te održala govor u kojem je izrazila našu zahvalnost Bogu, našim prvim sestrama i svima onima koji su nam pomagali i podržavali nas. Sestra Jimene uručila je pokaznicu koja je dar Vrhovne uprave, dok je s. Angela uručila kao dar knjigu o Sloveniji i uokvirenu repliku Gospine slike koja se nalazila u našoj prvoj kapeli u Mariboru i koja se sada opet tamo nalazi. Na kraju večere, s. Patricia je kratkom PowerPoint prezentacijom prikazala neke povijesne događaje koji su utjecali na osnivanje prvih četiriju provincija naše Družbe.

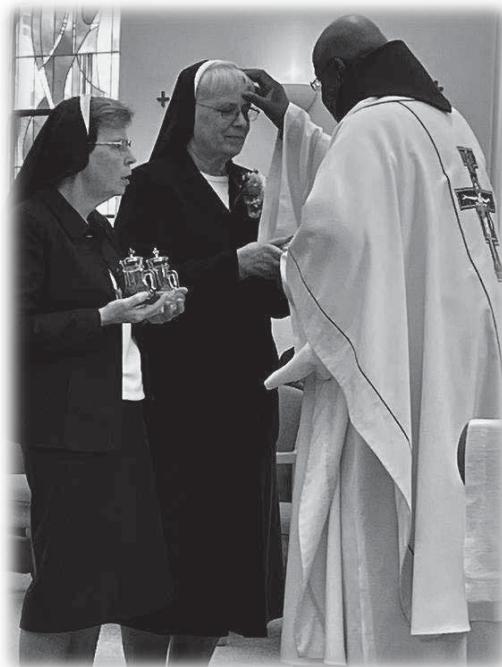
Proslava stote obljetnice predstavlja najvažniji događaj od našeg zadnjeg javljanja. Međutim, u životu Provincije dogodili su se i drugi važni događaji.

U godini stote obljetnice, početkom lipnja proslavile smo Redoviti provincijski kapitul. Zahvalne smo što su s nama bile vrhovna predstojnica s. Klara Šimunović, vrhovna savjetnica s. Jimene Alviani i vrhovna tajnica s. Samuela Klaić. Izabrana je nova Provincijska uprava s dvije članice Vijeća, umjesto dosadašnje četiri: s. Therese Ann Quigney, provincijska predstojnica, s. Ann Barbara Plavac, zamjenica provincijske predstojnice, i s. Kathleen Vugrinovic, provincijska savjetnica, koje su bile članice uprave i u mandatu od 2010. do 2016. godine. Kao i prije, i sada ih pratimo molitvom kako bi povjerenu im službu vršile *svim srcem* radeći na ostvarivanju preporuka Kapitula.

O proslavi 50. obljetnice Doma za starije osobe *Alvernia Manor* s radošću smo vas izvijestile u posljednjem broju Lista Družbe. Ali naša se radost brzo pretvorila u tugu kada je objavljeno da se *Alvernia Manor* zatvara zbog malog broja korisnika, poteškoća u pronalaženju i zadržavanju radnog osoblja kao i zbog pandemije koronavirusa. Sestra Cindy Drozd i osoblje Doma neumorno su radili kako bi svim dosadašnjim korisnicima osigurali mjesto u drugim ustanovama te pomogli u čišćenju i svemu drugome što je bilo potrebno uređiti prilikom zatvaranja Doma. Dana 31. srpnja slavljenja je sveta misa zahvalnica u sportskoj dvorani škole *Mt. Assisi Academy* nakon čega je uslijedio domjenak u dvorani Doma *Alvernia Manor*. Nazočni su bili brojni prijatelji, rodbina, korisnici doma i njihove obitelji. Zajedno smo se prisjetili toliko dobroga koje je bilo učinjeno tijekom 50 godina rada Doma koji je brojnim osobama bio siguran i sretan dom u kojem su živjele.

U listopadu su se zbila dva važna događaja. Ove smo godine, prvi put od pandemije, upriličile obred preminuća svetog Oca Franje, zajedno s fra Metodom, našim pridruženim članovima i gostima. Na kraju obreda preminuća častili smo relikviju sv. Franje, koja je potom bila izložena u našoj kapelici tijekom mjeseca listopada.

Sestra Patricia Kolenda proslavila je 9. listopada šezdesetu obljetnicu redovničkoga života svetom misom u našoj kapelici i večerom u Velikoj kristalnoj dvorani. Slavlje je bilo uistinu radosno u tom lijepom jesenskom danu. Nažalost, mnoge sestre nisu mogle sudjelovati u slavlju jer su upravo tih dana bile pozitivne na Covid.

Naši su životi ispunjeni dok služimo u zajednici i u Crkvi. Podupire nas vjera življena u zajednici i u molitvi. Biskupi Sjedinjenih Američkih Država proglašili su pastoralno trogodište posvećeno Euharistiji s ciljem učvršćivanja vjere u stvarnu Isusovu prisutnost u Presvetoj Euharistiji te poticanja na pobožno sudjelovanje u svetoj misi i euharistijskom klanjanju. U tom duhu, dok budemo molile pred Presvetim Sakramentom, sjećat ćemo se naših sestara diljem svijeta i moliti Gospodina da, gdje god se nalazile, budemo i živimo *svim srcem*.

s. Kathleen Vugrinovich

Mostarska provincija

U trenutku kad pomislih da „nema ništa novo pod suncem“, da su sva dogadanja ista kao i proteklih godina, oživješe sjećanja, vratise se svagdani i blagdani, sestre, događaji, susreti, radosti, blagoslovi... I kad je sve jednak, ništa nije isto.

Tako je i završna duhovna obnova za sve sestre Provincije koja je upriličena sredinom svibnja u samostanu sv. Franje u Bijelom Polju dobila boju zahvalnog sjećanja na 30 godina od izlaska posljednjih sestara u Domovinskom ratu i 90 godina od osnutka Provincije. Program je bio ispunjen molitvom, euharistijskim slavljem, scenskom izvedbom „Božja stvar“, pohodom sestarskom groblju, a s. Natalija Palac održala je predavanje na temu „Produbljenim shvaćanjem karizme prema jasnijoj budućnosti“. Prigodno je u prostoru samostanske knjižnice postavljena izložba povijesnih dokumenata, fotografija i albuma.

U kapelici Udruge „Majka Krispina“ euharistijsko slavlje na blagdan Gospe Fatimske predslavio je apostolski vizitator za župu Međugorje mons. Aldo Cavalli i blagoslovio novo svetohranište dopustivši time pohranjivanje i čašćenje Presvete euharistije u kapelici Udruge.

Ljeto je bilo vrijeme odmora, osama i susreta, premještaja sestara... ali i vrijeme intenzivnih duhovnih priprava za proslave redovničkih jubileja i polaganja zavjeta. U župnoj crkvi sv. Petra i Pavla u Mostaru tri su sestre na blagdan sv. Klare položile doživotne zavjete. Središnji događaj ovoga ljeta bio je proslava 90. obljetnice osnutka Provincije, koji smo proslavile 26. kolovoza u provincijskom središtu u Mostaru. Sestra Natalija Palac imala je sestrama izlaganje „Kazivati povijest – uzdizati hvalu Bogu“ kazujući povijest o dolasku i djelovanju sestara u Hercegovini te iznoseći napose neke nepoznate detalje. Osnovni podatci povijesnog razvoja Provincije s fotografijama tiskani su za ovu prigodu u obliku prijeklopnice. Euharistijsko slavlje predvodio je

mjesni biskup mons. Petar Palić, a istoga dana pet je sestara uzvratilo Gospodinu zahvalnošću za šezdeset, a četiri za pedeset godina redovničkoga života.

Dan Družbe bio je dan višestrukog slavlja i radosti. Našu je zahvalnost što postojimo upotpunila i radost što nam Gospodin obnavlja lice Provincije. U samostanu Svetе Obitelji u Mostaru sedam sestara juniorki obnovilo je privremene zavjete, a u samostanu sv. Franje u Bijelom Polju upriličen je obred primanja u novicijat i postulaturu. U kuću odgoja u Bijelome Polju došle su dvije nove djevojke i započele vrijeme kandidature. Na blagdan Rana sv. Franje novakinja s. Ružica Džolan obukla je redovničko odijelo i položila Prve zavjete.

Čak je pet sestara ovoga ljeta završilo petogodišnji studij i već stečeno znanje prenose radom u vrtiću, župi, poučavanjem u školi. Ostalim sestrama koje studiraju na raznim studijima ove se akademske godine pridružila još jedna sestra.

Raduje nas također da je započelo redovito održavanje molitveno-odgojnih seminara za mlade i duhovnih obnova za obitelji, upriličena jedna edukativno-duhovna obnova za učitelje i nastavnike, seminari posta, molitve i šutnje...

I „sestrica smrt“ uzela je dragog suputnika naše povijesti po kojem je Bog u zadnjih dvadeset i pet godina više puta očitovao svoje Lice. Koncem lipnja preminuo je Patrick Doherty iz Kanade, veliki dobročinitelj naše Provincije. Pratila ga djela njegova i počivao u miru!

s. Magdalena Šarić

Argentinsko-urugvajska provincija

„*Hodeći zajedno od 14. travnja 1932.*“ – Prva škola naše Družbe u Južnoj Americi, Zavod sv. Ruže Viterbske u San Lorenzu, ove godine slavi 90 godina. Kako je obljetnica osnutka padala u Velikom tjednu, proslava je započela 19. travnja misom zahvalnicom koju je predvodio župnik fra Fernando Pereyra. Središnja proslava bila je 28. travnja.

„*Isus voli djecu, volimo ih i mi!*“ Ove su riječi potaknule i obilježile putovanje pet mladih sestara franjevki, koje iz Maribora i Splita stigoše u Argentinu, u San Lorenzo, u ovo isto mjesto gdje mi danas živimo. Za sobom ostaviše sve i krenuše srca ispunjena ljubavlju prema Kristu, spremne darovati se potpuno i posvetiti se odgoju djece i mladih. Tako su 1932. godine prve sestre započele rad s vrlo malim brojem djece i posijale sjeme kao temelj onoga što je danas Zavod sv. Ruže Viterbske koji broji više od tisuću učenika u svojim učionicama. Njegovo evangelizacijsko i odgojno poslanje je vrlo cijenjeno i ljudi su zahvalni Bogu za plodonosan život škole koja je postala mjesto evangelizacije, posvećenosti i međusobne izgradnje. Sjećanja, čestitke, glazba i ples donosili su radost i oduševljenje svima i pozivali na slavlje zvukom, bojama, pokretom i nježnim dječjim glasovima iz kojih je dopirala vesela i zahvalna pjesma. Neizmjerna je naša zahvalnost Bogu, Gospodaru povijesti.

Nastavljajući s virtualnim načinom rada, mogle smo se obogatiti različitim sadržajima. Za Dan vjeroučitelja sestre i laici vjeroučitelji svih naših škola sudjelovali su na susretu formacije za katehete i pastoralne djelatnike koji je na temu *Slika Božja* predvodio fra Sergio Carballo OFM.

U svibnju, kolovozu i rujnu sve zajednice naše Provincije, zajedno sa sestrama iz Paragvaja, sudjelovale su na susretima trajnog odgoja. U svibnju je dr. Rodolfo Moutín predstavio temu „Kanonsko pravo i posvećeni život“ i iz teološke perspektive obradio temeljna pitanja kanonskog prava. U kolovozu i rujnu je mons. Héctor Zordán, u skladu sa zajedničkim hodom cijelog Božjeg naroda, produbi temu „Sinodalnost i posvećeni život“ ističući da se sinodalnost živi u službi poslanja, izgrađujući zajedno Crkvu koja, vjerna Evanđelju i odvažna u njegovu naviještanju, sve više živi sinodalnost kao mjesto solidarnosti, bratstva i gostoljubivosti.

U drugoj polovici srpnja održane su godišnje duhovne vježbe u zajednici sv. Klare, u misiji Laishí, Formosa, koje je vodio p. Gabriel Gavilán. Na duhovnim vježbama sudjelovale su sestre iz više naših zajednica. Prva tri dana bila su posvećena duhovnosti pustinjskih otaca. Potom je voditelj obradio neke od elemenata ignacijanskih duhovnih vježbi ističući kako je potrebno prepustiti se Božjem djelovanju i živjeti svjesno svaki trenutak dana i molitve. Bogu smo zahvalne za primljene milosti.

Crkva u Argentini je 2. srpnja radosno proslavila beatifikaciju mučenika iz Zente. Na slavlju je sudjelovalo nekoliko naših sestara te provincijska predstojnica s. Isabel Fernández, postulatorica kauze.

Na poticaj pape Franje, u organizaciji Međunarodne unije vrhovnih poglavarica od 13. do 15. listopada održan je virtualni *Seminar za formaciju odgajatelja – Globalni sporazum o obrazovanju*. Na seminaru je sudjelovala s. María Angélica Medina koja će ovo dragocjeno i bogato iskustvo prenijeti ostalim sestrama i učiteljicama u našoj Provinciji koje rade u odgoju i obrazovanju djece i mladih.

Božjom milošću ove su se godine aktivnosti vratile u normalu. U našim zajednicama i školama sve je puno življe i ponovno se okupljamo na zajednička euharistijska slavlja, klanjanje Presvetom Sakramentu, susrete, školske kampove i rekreacijske dane. U našoj kući duhovnosti u San Miguelu, Buenos Aires, ponovno su započele duhovne obnove za adolescente, mlade i odrasle, kao i novi ciklus radionica „Molitva i život“.

Raduje nas da je djevojka Celeste A. Valdés, nakon razdoblja praćenja i razlučivanja zvanja, odlučila pristupiti našoj Družbi. Tako je na nedjelju Dobrog Pastira i Dan molitve za duhovna zvanja 8. svibnja u San Lorenzu primljena u kandidaturu. Bogu hvala i slava!

s. Marta Perna i s. Rosa Vega

Bosansko-hrvatska provincija

Zbog toga se radujte, makar se sada možda trebalo malo i žalostiti zbog različitih kušnja (IPt 1, 6).

Unatoč različitim kušnjama kroz koje zajedno s cijelim svijetom prolazimo proteklih mjeseci, ipak nam nije nedostajalo razloga za radost i zahvaljivanje Bogu. Sva naša slavlja ove godine protekla su u svjetlu 80. obljetnice naše Provincije koja je u ratnoj 1942. godini, godini punoj neizvjesnosti i straha, započela svoj put. Euharistijskim slavlјem 29. travnja u našem Provincijskom sjedištu

svečano smo obilježile Dan Provincije. Pridružile su nam se naše sestre iz Sarajeva, Vareša, Fojnice, Visokog i Busovače, a u duhu smo bile povezane i sa svim sestrama Provincije.

Posebnu milost o ovoj obljetnici Gospodin nam je dao u našim sestrama – s. Andreji Lukenda i s. Vesni Bošnjak koje su se na blagdan Gospe od Anđela doživotno posvetile Bogu u našoj Provinciji. Svečana sveta Misa s obredom doživotnog zavjetovanja slavljenja je u franjevačkoj crkvi Duha Svetoga u Fojnici. Radost ovoga događaja podijele smo s brojnim sestrama naše Provincije, svećenicima, rođbinom sestara te vjernicima ove župe.

Šest naših sestara, koje su rođene u godinama kada je nastajala naša Provincija, proslavilo je 60. obljetnicu redovničkog života: s. M. Imelda Janjiš, s. M. Marta Kurtić, s. M. Ambrozija Bernatović, s. M. Fabijana Grivić, s. M. Tarzicija Vujičić i s. M. Emanuela Jukić koja nije nazočila slavlju zbog bolesti. Na blagdan sv. Klare svečanim euharistijskim slavljem u našem samostanu u Kloštru Ivaniću zahvalile smo Bogu za dar njihovog bremenitog života.

I deseta obljetnica polaganja doživotnih zavjeta koju je proslavila naša s. Kristina Marijanović razlog je za radost i zahvalnost. Slavlje je upriličeno na blagdan Rana sv. Franje u Samostanu Preobraženja Gospodinova u Varešu gdje s. Kristina živi i radi kao odgojiteljica u Ustanovi za prihvat i odgoj djece „Mala škola“.

Bogu smo zahvalne za naše najmlađe članice Družbe koje su se odlučile na još jedan važan korak. Nakon duhovnih vježbi u Bugojnu, 4. rujna naših pet sestara juniorki obnovilo je zavjete. Postulantica Mateja Mihaljević 1. listopada započela je godinu novicijata, a kandidatice Lucija Jelić i Ivana Džeko vrijeme postulature. Neka ih Gospodin blagoslovi i podrži u ovoj njihovojo odluci.

Osim ovih trenutaka slavlja u našoj Provinciji bilo je i puno drugih lijepih događaja. Međuprovincijski susret provincijskih predstojnica i odgajateljica održan je 19. travnja u našem Provincijskom sjedištu u Sarajevu. Uz sestre naše Provincije na ovom susretu sudjelovale su također sestre drugih dviju provincija hrvatskog govornog područja (Splitska i Mostarska), a virtualnim putem pridružile su se također sestre Mariborske provincije. Ovakvi susreti su uvijek dragocjeni, prilika da zajedno podijelimo radost i nadu, ali i poteškoće s kojima se susrećemo na putu odgoja, napose sada u ovim izazovnim vremenima.

Ponosne smo na uspjehe naših sestara koje danas imaju mogućnost napredovati u znanju. Tako je naša s. Monika Džepina, studentica na Učiteljskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, 15. srpnja uspješno obranila završni rad pod nazivom *Važnost likovnog stvaralaštva za cjelovit razvoj djeteta i Rembrandt kao poticaj za likovne aktivnosti*. Ovoga ljeta naše s. Petra Mikulec i s. Suzana Benković pohađale su tečaj talijanskog jezika u Rimu, a s. Nikolina Mišković tečaj njemačkog jezika u Münchenu. Vratile su se obogaćene lijepim iskustvima i boljim poznavanjem jezika.

Radosne smo što smo se, nakon ograničenja prošlih godina, mogle okupiti na susretu kućnih predstojnica s Provincijskom upravom koji je održan 8. listopada u provincijalnoj kući na Bjelavama. Osim uobičajenih tema koje se tiču naše svakodnevice i duhovnog života, sestre su razgovarale o vremenitim dobrima, na poseban način o potrebi štednje s obzirom na aktualnu situaciju i neizvjesnost u svijetu danas.

I ove godine naše sestre, u suradnji s Udrugom *Pod smokvom*, organizirale su *online* tečaj stranih jezika. Do sada su to bili talijanski i engleski, a od ove godine polaznici imaju mogućnost učiti još i njemački i španjolski jezik. Polaznici tečaja svojim dobrovoljnim novčanim prilozima pomažu školovanje djece u Rwentobu (Uganda) gdje djeluju naše sestre. Nastavit će se i *online* susreti *lectio divina*, a s. Maja Ivković je također pokrenula program „Biblijka karavana“. Radi se o *online* susretima na kojima će četrnaest hrvatskih bibličara održavati biblijska informativno-formativna predavanja o Božjoj riječi.

U našoj zajednici u misijama u Rwentobu bilo je također puno lijepih događaja, a nabrojiti ćemo samo neke. U svibnju ove godine sestre su započele program edukacije za djecu i odrasle koji nemaju temeljno znanje čitanja, pisanja i brojanja. U program je uključeno oko 100 djece i 70 odraslih. Veliki događaj za našu Družbu bilo je otvaranje nove zajednice sestara Splitske provincije u župi Rwanyena u Ugandi. U rujnu su u našoj zajednici u Rwentobu boravile tri sestre iz Misije u DR Kongu koje su učile engleski jezik i pripremale se za odlazak u novu misiju. Ovaj događaj i naše sestre u Rwentobu doživjele su kao poseban dar, jer sada u blizini imaju sestre naše Družbe. Tom prigodom našu zajednicu posjetila je vrhovna predstojnica s. Klara Šimunović, u pratnji drugih sestara iz DR Konga.

U vječnost su prešle naše dvije sestre – s. Josipa Kobaš i s. Leonarda Novak. Sve naše pokojne nosimo u srcu i preporučujemo Božjem milosrdnom Srcu.

Na blagdan Uzvišenja Svetog Križa bile smo ujedinjene u molitvi sa svim katolicima iz cijele Europe u molitvi za mir u Ukrajini. I dalje molimo Gospodina da nam podari svoj mir, molimo za ljude koji vape u svojoj boli, za potrebe cijelog svijeta i naše Družbe. Mir i dobro!

s. Ivana Pavla Dominković

Paragvajska provincija

S radoštu dijelim s vama blagoslove kojima nas Gospodin obdaruje u ovoj godini koja je u Crkvi u Paragvaju posvećena laicima pod geslom *Odmah krenuše naviještati Krista* (usp. Lk 24,33-35). U skladu s ovim crkvenim događajem i sa sviješću da je laicima potrebna formacija, Provincijski kapitol 2021. preporučio je „pratiti laike u življenu naše duhovnosti“. Stoga svaka naša škola i zavod nude mogućnost za ljudsku, duhovnu i franjevačku formaciju kroz duhovne obnove, predavanja, slavlje sakramenta pokore i euharistije, osobito u jakim liturgijskim vremenima. U tom smislu učenicima je ponuđeno vrijeme za klanjanje Presvetom Sakramentu, molitva krunice, kampiranje te različite aktivnosti koje njeguju odnose u franjevačkom duhu bratstva i služenja braći koja su u potrebi.

Od 12. do 14. srpnja na Institutu Teresianum u Asunciónu Paragvajska redovnička konferencija je zajedno sa svim posvećenima osobama sudjelovala u slavlju redovničkog misionarskog poziva. Pod geslom „Živimo sinodalnost poput žena jutarnje zore“ zajedno su molili i promišljali s ovim ciljevima: sinodalno osnažiti pastoralno obraćenje kako bi bili braća i učenici koji hode s narodom; započeti proces slušanja; promišljati i produbljivati novi nadahnjujući obzor „žene zore“. Na ovom susretu obrađene su i teme kao što su „Analiza društvene situacije u Paragvaju“ i „Godina laika – sinodalno iskustvo s redovnicima“.

U Duhovnom centru sv. Janje u Asunciónu od 9. do 14. rujna održane su duhovne vježbe za starije sestre. Tema razmatranja uzeta je iz smjernica Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života *Dar vjernosti. Radost ustajnosti* te iz kateheza pape Franje. Voditelj duhovnih vježbi bio je p. Carlos Roberto Oliveira, dehonijanac, koji je slavio mise i bio na raspolaganju za sakrament pomirenja i bolesničkog pomazanja. Sve sestre sudionice izrazile su zahvalnost za trenutke milosti doživljene na duhovnim vježbama kao i za svu pažnju primljenu od zajednice.

18. i 19. rujna održano je provincijsko zborovanje na kojemu su sestre doobile novi poticaj i novu viziju preustroja te produbile temu „Kako živjeti bratstvo u vremenima promjena“. Otac Francisco José Rodríguez, dominikanac, predstavio je sestrama nekoliko poučnih elemenata te naglasio da obzor ne bi trebao biti samo preustroj kao takav, jer uski obzori donose ogorčenje. Potrebno je staviti naglasak na osobno i zajedničko obraćenje te, po primjeru sv. Franje, biti spremne *uvijek iznova započeti*. Na taj način kao franjevke mi doprinosimo boljtku Paragvaja danas, vlastitostima naše karizme i povijesti Družbe, vraćajući se uvijek franjevačkim izvorima i izvorima našega poziva. Osim toga, istaknuo je da kao redovnice imamo zadaću prenositi drugima svoje iskustvo Boga i poučavati ih da ga otkrivaju u osobnom i zajedničkom životu.

U gradu Pedro Juan Caballero, u kolegiju Rosentiel Kongregacije Presvetog Otkupitelja, 25. rujna 2022. održan je *Expo duhovnih zvanja 2022* u organizaciji Ureda za pastoral zvanja regije Amambay. Tom je prigodom grupa sestara zajedno s provincijskom predstojnicom s. Margaritom González Giménez predstavila karizmu i poslanje Školskih sestara franjevki Krista Kralja u različitim zemljama svijeta. Brojni mladi, učenici kolegija Rosentiel i krizmanici pokazali su oduševljenje i zanimanje za različite karizme koje su bile predstavljene. Vrhunac ovoga susreta bilo je euharistijsko slavlje koje je predvodio biskup biskupije Concepción, mons. Miguel Ángel Cabello Almada.

s. Eva Arévalo Coronel

Rimska regija

U zajednici na Farnesini s. Celina Sarić je 19. lipnja 2022. sa sestrama proslavila svoj 90. rođendan. Njezina je majka govorila da je Kata (s. Celina) rođena u podne, kada su zvona sa zvonika župne crkve najavljuvala Andeoski pozdrav i završetak nedjeljnog bogoslužja. Brojni vjernici koji su sudjelovali na svetoj misi u tom su času izlazili iz crkve. Nešto slično dogodilo se i na ovu svečanu obljetnicu. U podne je zajednica sudjelovala u svečanom euharistijskom slavlju koje je predvodio kapelan zajednice na Farnesini p. Carlo. Nazočne su bile i sestre iz Generalne kuće te nekoliko gostiju. U svojoj homiliji p. Carlo je slavljenici uputio riječi zahvalnosti za njezin uzoran život posvećen Dobru, izražavajući na taj način i osjećaj što su ga u srcu nosile sestre i svi prisutni. Slavlje je nastavljeno za zajedničkim stolom uz lijepе prigodne pjesme, dok su naša srca bila ispunjena radošću i zahvalnošću Bogu za život s. Celine.

Mjesec rujan je već tradicionalno mjesec „početaka“. Počela je školska godina u našoj školi Presvetog Srca Isusova, koja se polako ali postupno popunjava novim učenicima, novim razredima i novim osobljem. Također je započela pastoralna godina u kojoj će nekoliko sestara biti uključeno u župne i biskupijske aktivnosti.

Rujan je mjesec u kojemu se spominjemo i početaka naše Družbe. U svim zajednicama Rimske regije proslavile smo obljetnicu osnutka Družbe u zahvalnosti i molitvi. Serafski Otac sv. Franjo i naša Utemeljiteljica potiču nas i ohrabruju da očuvamo živim sjećanje na naše korijene i trudimo se iznad svega „imati Duha Gospodnjega i njegovo sveto djelovanje“ (Pravilo i život, 32) kako bismo se mogli suočiti s izazovima koji su pred nama.

Dana 23. rujna 2022. u programu Radio Marije Italija, na naš poticaj, emitirana je emisija o našoj Družbi s posebnim osvrtom na karizmu i zalaganje na području odgoja i obrazovanja djece i mladih.

s. Maristella Palac

ŽIVOT – POSLANJE – SVJEDOČENJE

U rubrici predstavljamo svjedočanstvo apostolata sestara Argentinsko-urugvajske provincije: dugogodišnje iskustvo djelovanja na području odgoja i obrazovanja djece i mladih.

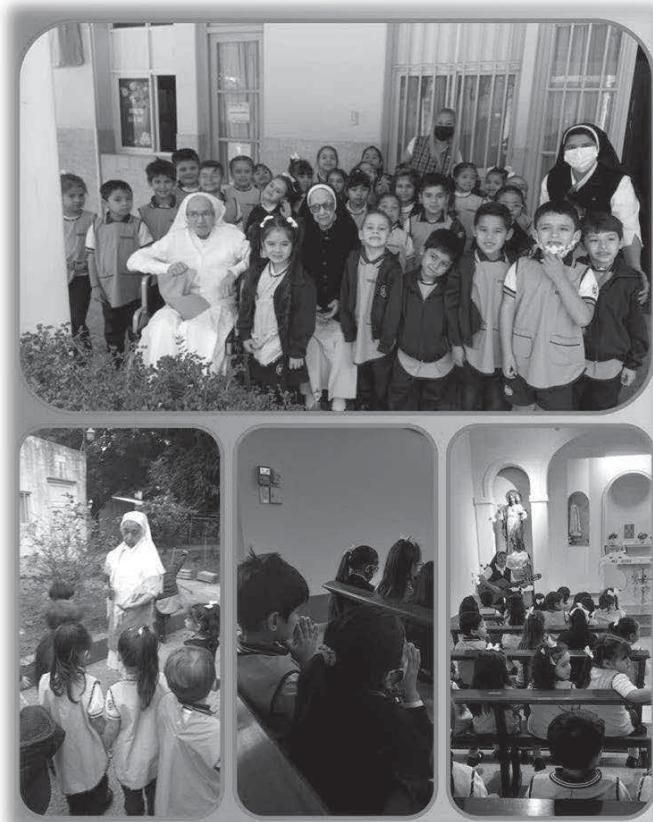
Život i poslanje Zavoda sv. Elizabete, Formosa

Zavod sv. Elizabete obrazovna je ustanova s dugom poviješću koja već osamdeset i devet godina djeluje u Formosi, glavnom gradu istoimene pokrajine u sjeveroistočnoj Argentini. Zavod ima vrlo važnu ulogu u lokalnoj zajednici, pružajući specifičnu i raznovrsnu obrazovnu ponudu na različitim stupnjevima obrazovanja. Osnovan je 15. ožujka 1933. godine. Svoju obrazovnu zadaću započeo je sa šesnaest polaznika dječjeg vrtića, nekoliko učenika nižih razreda osnovne škole i nekoliko polaznika tečajeva klavira, jezika te domaćinskih poslova za žene.

Osim osnovnog obrazovanja, koje je Zavod razvijao od svog osnutka, 15. ožujka 1943. godine započela je prva godina Srednje učiteljske škole. Naš je Zavod time postao prva ustanova drugog stupnja obrazovanja na cijelom području regije Formosa. Godine 1947. diplomirale su prve dvadeset i četiri učiteljice osnovne škole, a 1969. godine diplomirala je zadnja generacija učiteljica. Ukupno je u ovoj školi diplому steklo tisuću dvjesto pet učiteljica.

Viši stupanj obrazovanja za učiteljice u osnovnim školama uveden je 1971. i 1972. godine, a od 1996. do 2018. uvedeni su i ostali smjerovi: znanstveni tehničar, socijalni radnik, asistent za djecu i obitelj, tehničar za društvene komunikacije, turistički tehničar, turistički vodič i profesor znanosti o obitelji.

U ožujku 2020. godine svečano je otvorena nova zgrada dječjeg vrtića koji je time postao neovisan od osnovne škole i po prvi put ima svoju ravnateljicu. Od te godine vrtić pohađaju jednako dječaci i djevojčice. Do tada je, naime, bio otvoren samo za djevojčice.

Trenutno Zavod ima tri stupnja obrazovanja s ukupno 992 učenika te menadžerski tim koji radi na planiranju obrazovne ponude, savjetovanju i praćenju pedagoških i pastoralnih procesa u Zavodu.

Počevši od 1995. godine, na dan sv. Elizabete, zaštitnice Zavoda, 19. studenoga svake godine tradicionalno pozivamo bivše učenice na proslavu srebrnog i zlatnog jubileja njihove mature. Toga dana škola u slavljeničkom ozračju organizira trodnevnicu, Svetu misu i prigodnu akademiju živeći tako lijepo trenutke slavlja i zajedništva.

Školski pastoral, temeljen na smjernicama za odgoj naše redovničke ustanove i franjevačkoj duhovnosti, prolazio je kroz različite faze dok se nije formirao pastoralni tim koji vodi jedna sestra, a u njemu sudjeluju učitelji sva tri obrazovana stupnja. Na početku školske godine dogovaraju godišnju organizaciju i raspodjelu zadataka na različitim razinama i područjima.

Osluškujući Duha Božjega, pastoralni tim se trudi iščitavati vlastitu stvarnost. S čvrstim uvjerenjem da smo škola koja „evangelizira odgajajući i odgaja evangelizirajući“ nastoji razlučivati, pratiti i djelovati u skladu s izazovima s kojima se suočava kao sinodalna Crkva. Sa željom da nastavimo rasti na putu dijaloga i budemo oruđe mira i služenja u bratstvu i solidarnosti, otvoreni smo pažljivom osluškivanju problema i zabrinutosti članova naše obrazovne zajednice, promičući susrete, molitvu i rad. S tim ciljem planirane su i aktivnosti u školskom pastoralnom kalendaru. Ova godina programirana je uz geslo: *Međugeneracijski dijalog, obrazovanje i rad: sredstva za izgradnju trajnoga mira*, preuzeto iz poruke pape Franje za Svjetski dan mira.

U djelovanju školskoga pastoralna mogli bismo istaknuti tri temeljne postavke: prošireni pastoralni tim za jačanje djelovanja, susreti za rast u franjevačkoj duhovnosti i u karizmi Družbe, kreativnost u ponudi susretâ, školskih kampova, duhovnih obnova za članove naše obrazovne zajednice.

Po Božjoj milosti, suživot i susreti potaknuli su bratsko zajedništvo među članovima i potakli provedbe različitih aktivnosti uz potporu odgovornih osoba, učitelja i roditelja učenika škole. Među njima izdvajamo sudjelovanje odgojno-obrazovne zajednice u animiranju župne liturgije, lijepe susrete s drugim našim školama u ovoj regiji te novo iskustvo suradnje sa školom koju vode salezijanci. Upravo na tragu ovog iskustva i po nadahnuću Duha Svetoga, rodio se prijedlog za aktivnosti pastoralna mladih u našemu Zavodu.

Gospodin, naš Bog, ne da se nadmašiti u velikodušnosti i uvijek se služi ljudima koristi ljudima koji su oko nas kako bismo mu se približili i živjeli u njegovom milosrđu. On nas poziva i šalje da s učenicima podijelimo snagu molitve i međusobne ljubavi, poniznost u služenju drugima i trajno rastemo u vjeri.

Bit ćemo oruđe mira ako iznad svega ljubimo Boga i bližnjega, ako smo raspoložive za slušanje i pozornost kao sastavni dio našeg odgojnog rada i trajnog poslanja evangelizacije. Neka riječi pape Franje budu poticaj našemu pastoralnom poslanje dok idemo prema proslavi 90. obljetnice djelovanja zajednice u Formosi koja je posvećena odgoju i evangelizaciji djece i mladih: „Krist živi! On je naša nada i najljepša mladost ovoga svijeta. Sve što On dotakne postaje mlado, novo, puno života“ (Krist živi, 1).

s. Maria Angélica Medina, koordinatorica za pastoral

Izdaje:
Provincijalat

Provincije Presvetoga Srca Isusova
školskih sestara franjevaka Krista Kralja
21000 Split, Lovretska 9

Tel.: 021/ 319-805
Faks: 021/ 319-358

E-mail:
skolske-sestre-franjevke@st.ht.hr

web:
skolske-sestre-franjevke.hr

Odgovara:
s. Lidija Bernardica Matijević

Uredništvo:

s. Marina Fuštar
s. Natanaela Radinović
s. Mirjana Puljiz

Naslovnica:
s. Karolina Bašić

Oblikovanje:
Silvio Družetić

Tisk:
Jafra-print d.o.o.

